

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1973. december 13.

bb. 1. Logikai játékok, szovjet borostyán-ékszerek, francia hőálló edények - import-ajándékaru az ünnepekre

i sz/gg/e ie la

1973. december 13.

a konsumex több tízmillió forint értékben vásárolt a szocialista és tőkés országoktól ajándékozásra alkalmas különböző cikket. ezek nagyrésze az ünnepek előtt kerül forgalomba.

a játékválaszték bővítésére a már hagyományos lendkeres és távirányítós kisautókon, fém- és műanyag-építőknél kívül több olcsó logikai játékot is importáltak, s kapható a drágább dán építő és olasz mozaikjáték is. a játékszettekben és a hobby boltban nagy a választék az ndk és lengyel gyártmányú repülő-modellekből, az ndk-beli kisvasut-modellekből. az ünnepek előtt érkeznek meg a beszélő járóbabák az ndk-ból. az év végétől kaphatók lesznek a több színben, mintázottan készült ndk gyártmányú gyermekkocsik és járókák is.

a külkereskedelmi vállalat a karácsonyi ünnepekre a korábbinál több ajándéktárgyat, órát, öngyújtót, bizsut importált. csaknem egymillió forintért rendeltek szovjet borostyánt. különböző ajándékcikket szállítottak az indiai, iráni és egyiptomi partnerek is, s már láthatók a kirakatokban az osztrák és belga gázöngyújtók.

/folyt.köv./

- 1 -

bb.82./ közlekedési folyt./ 1l

budán a szarvas téri ugynevezett fedezőjelzőnél egy taxi a piros jelzés ellenére egy arra haladó villamos elé hajtott az összeütközés következtében a taxi utasa a 46 éves szabó istván súlyosan, a villamos vezetője könnyen megsérült a sofőr sértetlen maradt./mti/

-. -

bb. 83. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18 órától zrásig

1l/La

1973. december 12.

- 75. a nemzetközi diákszövetség kongresszusa
- 76. befejeződött brüsszelben...
- 77. majláth julia szerzői estje
- 78. az országgyűlés szociális biz. ülése
- 79. időjárás
- 80. eszperantista munkások
- 81. báv képaució
- 82. közlekedési balesetek
- 83. hírjegyzék

-. -

készült az mti belföldi szerkesztőségében
főszerkesztő: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: halasi györgy
szerkesztette: koncz antal
lakatos erzsébet

- v é g e -

- 74 -

21.00/1l

Ni 21⁰⁵

bb. 1. /logikai...folyt./e

a szovjetunióból és az ndk-ból négy milliárd forintért vásárolt a konsumex órát, s kapható többféle svájci óra is. a farsangra is gondolva máris nagy a választék bizsuáruból. az import cikklista egyik újdonsága: a hőálló francia kőedény.

az ajándéktárgyakon kívül sok divatos külföldi ruházati cikket is beszerzett a konsumex. többek között csehszlovák és ceyloni férfi divatingekkel, olasz és angol kötöttáruval bővítik a választékot. az idén első ízben importáltak nagy mennyiségben lengyel, brazil és svájci farmernadrágot, kordpantallót. s mintegy az öltözködés kiegészítőjeként, az ünnepek előtt érkeztek meg az új kozmetikai szállítmányok, különböző külföldi cégek márkás készítményei. /mti/

bb. 2. munkához láttak a balatoni jégvágók

vid/e ká hgy

1973. december 13.

a balatonon, ahol az utóbbi napokban megszilárdult a jégmező, munkához láttak a jégvágók. bár egyelőre csak a korábban befagyott öblök partmenti sávjában található vastagabb jeget, a jegesek nem várják. a halászok, termelőszövetkezeti tagok és alkalmi munkások vágják a jeget, hogy a balaton „ébredéséig” megtöltsék a vermeket. a balatoni halászok mintegy 300 vagonnyi jeget raknak el a vermekben a nyári haltároláshoz és szállításhoz. körben a balaton szegélyén, több tucat kisebb-nagyobb jégveremben, mintegy ezer vagon jeget tárolnak. nyári kereskedelmi és vendéglátóipari hasznosításra. /mti/

- 2 -

M.

bb. 3. tizenegy szovjet filmet vásároltunk

i ró/fk/e hi la

1973. december 13.

a közelmúltban moszkvában járt filmátvételi delegáció 11 játékfilmet vett át magyarországi forgalmazásra. a csaknem tucatnyi alkotás témáját és jellegét tekintve egyaránt változatos képet nyújt.

mihail bulgakov „ivan vasziljevics”, című szindarabjának ötletes filmváltozata az „ivan vasziljevics foglalkozást változtat”, „gajdaj színes vígjátékában jurij jakovlev, alla gyemidova és leonyid kuravljov alakítja a főszerepeket. a századforduló elején egy kozák faluban játszódik a rettenthetetlen atamán című színes ifjúsági film - rendezője vlagyimír gyácsenko és gennadij ivanov. az eltört patkó ugyancsak színes ifjúsági film, - szimjon aranovics rendezése. színes vígjáték gyerekekkel, nagymamával, szellemes dialógusokkal, enyhén szatirikus felhanggal az „egy csepp a tengerben”,

valerij zohotuhin alakítja a főszerepet troscsenko filmjében, az akikre szeretettel emlékezünk vissza című műben, amelynek története a leningrádi blokád idején játszódik. történelmi dráma a litván stúdióban elkészült gerkusz mantasz. cselekménye a xviii. században játszódik, és bővelkedik látványos csatajelenetekben. a fekete kapitány a kijevi dovzszenko stúdió szélesvásznú kalandfilmje.

mai társadalmi dráma a moldvai stúdió alkotása, a ház szerafin számára. jakov burgin rendező filmje három szabadságos kiskatona történetét mondja el. a rossz jó ember joszif hejfic-nek, a csehov-művek avatott adaptálójának alkotása, a párba filmváltozata.

két bűnügyi film zárja a sort: a fekete herceg rendezője a. vobrosszkij: a főszereplők között találhatják a nézők tamaraszmominát és nyikolaj gricenkot; kunnar cilinszkijjel a főszerepben a rigai filmstúdióban készült a sakk a briliáns királynőnek című krimi. /mti/

- 3 -

M.

ot

bb. 5. mit ígér a tv a jövő héten?

i nn/mm/e hi la

1973. december 13.

december 18-án, kedden darvas józsefre emlékezve megismétlik a „szülőföldöm, orosháza,” című műsort, amelyben az író szűkebb pátriáját mutatják be. majd darvas józsef szerzői estjének ismétlése következik, címe: „elindult szeptemberben,” a műsorban dramatizált részleteket láthatunk az író műveiből.

december 19-én, szerdán kezdődik az izvesztyija jégkorong kupa küzdelmeinek sorozata. a legérdekesebb mérkőzéseket a tv is közvetíti - moszkvából. az első mérkőzést csehszlovákia és svédország vívja. este vetítik a martin andersen nexő híres könyvéből, a „szürke fény,”-ből készült filmet. ezután a „jogi esetek,” című műsor az örökösödés és a hagyaték jogi problémáit tárgyalja.

december 20-án, csütörtökön a „kivülrekedtek,” című riportfilm a tsz-en kívül maradt egyéni gazdálkodók élet- és munkakörülményeivel foglalkozik. a filmből kiderül, hogy ez a termelési mód mind gazdaságilag, mind az egyén szempontjából - elavult.

december 21-én, pénteken „látta-e már budapestet nappal,” címmel új sorozat indul. a dokumentumfilm a 100. születésnapját ünneplő főváros mai, hétköznapi arcúlatát mutatja be. ezen a napon kerül képernyőre a „kuba - közelebbről oriente-tartomány,” című film. a kubai és magyar nézők tavaly már láthatták a „kuba közelről,” című filmet. idén, a moncada laktanya elleni támadás 20. évfordulójának évében újabb meghívás érkezett kubából a magyar televízióhoz: a tavalyi körkép után készítsenek filmet a keleti tartományról, orientéről, a „forradalmak bölcsőjéről,” ez alkalommal egy tartomány életén keresztül ismerjük meg kubát - riportokkal és sok zenével.

/folyt.köv./

- 4 -

M

bb. 5. /mit ígér...folyt/e

december 22-én, szombaton este a televízió „színészmuzeuma,” a gózon gyuláról szóló portréfilmet mutatja be, majd „téli könyvvásár 1973,” címmel a könyvesboltokban frissen megjelent könyvekből láthatunk dramatizált jeleneteket és részleteket. a műsorban közreműködnek: bujtor istván, bodrogi gyula, györfly györgy, halász judit, tomanek nándor, bulla elma, darvas iván, szacsвай lászló.

december 23-án, vasárnap éjszakai előadásban sugározza a televízió csuhraj: „volt egyszer egy öregember...,” című filmjét. /mti/

bb. 4. trópusi virágnylás iregszemcsén

vid/e ká hgy

1973. december 13.

iregszemcsén a kutató intézet üvegházában a télben is nyarat idéz a dél-amerikai őserdők egyik legszebb virága, a trópusi mályva. a lángszinű virágok aranyárga porzóikkal a forró égőv óriási pillangóihoz hasonlítanak. a pompás virágu őserdei cserjét egy évtizeddel ezelőtt honosították meg iregszemcsén. /mti/

bb. 6. hetente tizezer szál inotai szegfü a szovjetunióba és csehszlovákiába

vid/e ká hgy

1973. december 13.

a sárszentmihályi állami gazdaság inotai kertészetében most télen is nagy tömegben virágoznak a szegfűk. a három hektáros üvegházban az inotai erőmű gőze teremt nyári meleget. decemberben minden héten 10 000 szál inotai szegfűt szállítanak a szovjetunióba és csehszlovákiába. /mti/

- 5 -

M

bb.7. beruházás- megtakarítás, gyártmány korszerűsítés - kgm pályázat a gépek jobb kihasználására

i/ni/gk/ie/a/La

á 1973. december 13.

a gépek kihasználásának fokozására, a műszakszámok növelésére a kohó-és gépipari minisztérium támogatást nyújt azoknak a vállalatoknak, amelyek a feladatot gazdaságosan oldják meg. januárban a minisztérium tíz vállalat pályázatát hagyta jóvá. ezek a vállalatok kötelező ígéretet tettek, hogy a műszakszám növelésével vagy a több gépes kezelés bevezetésével fokozzák a legdrágább, illetve legtermelékenyebb gépek kihasználását, s ezzel termelésüket beruházás nélkül növelik. az ehhez szükséges munkahelyi vagy műszakpótlékhoz a kgm bértámogatást ad.

az egyik pályázó, a budapesti rádiótechnikai gyár, a második és harmadik műszak létszámát kívánta 350-re emelni, aminek eredménye a gyár termelési értékének 14 százalékos növekedése. ehhez 1.1 millió forint bértöbbletet kaptak, mert a második műszakban 25, a harmadikban 30, százalékos pótlékot fizetnek a kiemelt szakmákban dolgozóknak, a törzsgyárban például az esztorgályosoknak, a marósoknak, a salgótarjáni üzemükben a mérőműszeres műszerészeknek. pótlékot kapnak a kecskeméti gyárban a műanyag fröccsgépesek, budapesten a magnófejgyártó gépsor dolgozóit is. a többlet-bértömegeg elért munka nemcsak a 14 százalékos termelésnövekedésben realizálódik, hanem beruházást is megtakarít. a salgótarjáni mérőműszerek három műszakos kihasználása például 151 ezer dollár értékű műszer beszerzését tette fölöslegessé. az új szerszámgépek jobb kihasználása lehetővé teszi az avultak kicserélését, és mivel kevesebb gép kell a feladatok teljesítéséhez, nincs szükség új munkaterületre és a selejtezett gépek helyett sem kell 9.5 millió forintért újakat venni. a magnófejgyártó gépsor nyugati importot küszöböl ki, ugyanakkor dollár-exportot eredményez, a szocialista export jelentős növelése mellett.

a szerszámgyártó ipari művek összes forgácsoló gépeinek kihasználtságát 43.3 százalékról 49 százalék fölé, ezen belül az átlagosnál korszerűbb gépeket 59 százalékra emelte. a műszakszám ezeken a gépeken 1.3-ról 1.46-ra nőtt. ehhez 2.6 millió forint bértömegeg támogatást kaptak. a jobb gépkivétel nemcsak a termelés felfutásában, hanem a termékek korszerűsítésében is jelentkezik. a vállalat két újabb nyugati kooperációt valósít meg osztrák és nszk-partnerrel, a nyugati exportja 3.5 millió dollárról 5 millióra növekedett egy év alatt. az sem közömbös, hogy a gyár teljesen elavult gépeinek a tervezett 10 százaléka helyett 19 százalékát selejtezték ki.

/folyt.köv./
8.00/a

10 920

bb.7./beruházás.....folyt./-a

a magyar kábelművekben különösen fontos az állóeszközök jobb kihasználása, hiszen ott egy munkásra félmillió forint értékű gép jut a kgm 150 ezer forintos átlagával szemben, és egy munkás évente egymillió forint termelési értéket hoz létre. a vállalat pályázatában a több gép-kezelés megvalósításával 80 millió foripri termelésnövekedést vállalt, 1.6 millió forint bérpreferenciát mellett, eddig azonban a bérfelhasználás kevesebb volt a tervezettnél, a termelésnövekedés viszont jelentősen nagyobb. a gyár gazdasági vezetői további komoly lehetőségeket látnak a műszakszám növelésében, mert a vállalat technológiai szintjén az optimális műszakszám 2 körül lenne, a jelenlegi viszont csak 1.4.

a pályázó vállalatoknál több helyütt gondot okozott, hogy a kért bérpreferenciát nem használják fel teljes egészében, mert a harmadik műszakot nem tudták máról holnapra feltölteni vagy a többgépes rendszert megvalósítani, de jövőre a decemberi legmagasabb létszámmal kezdik az évet, így valóságos bérbázisuk alacsonyabb, mint az a létszámhoz szükséges lenne. a minisztérium tájékoztatása szerint ezt a különbséget figyelembe veszik a jövő évi bérszínvonal megállapításánál. azoknak a vállalatoknak pedig, ahol a több gépkezelési vagy a műszakpótlék további gazdaságos többlettermelést biztosít, a kgm jövőre is bértámogatást nyújt.
/mti/

-.-

bb.9. jugoszláviai vendégjátékra utazott a magyar állami népi együttes

t/nn/gk/zs/a/La

1973. december 13.

csütörtökön reggel jugoszláviai vendégjátékra utazott a magyar állami népi együttes. rábai miklós igazgató az utazás előtt elmondta az mti munkatársának, hogy nagy lelkesedéssel készültek a vendégjátékra, hiszen csaknem 100 tagu együttes fennállásának 23 éve óta most kerül sor első alkalommal arra, hogy bemutatkozzék a baráti szocialista ország közönsége előtt. jugoszláviában, ahol öt napig tartózkodnak, többek között belgrádban, zomborban és ljubljanában lépnek fel. a turnét olaszországban folytatják a trevisoi fesztiválon. a velence melletti kisvárosban sorra kerülő hagyományos nemzetközi művészeti seregszemlén, akárcsak korábban jugoszláviában, ecseri lakodalmas, című produkciójukat mutatják be. az előzetes tervek szerint december 19-én és 20-án szerepelnek trevisóban, majd befejezésként még egy alkalommal pistoiában lépnek fel./mti/

8.10/a

10 920

bb.8. több mint ötmilliárd forintos beruházás az építőanyagipar fejlesztésére

1/sb/fk/1e/a/la

1973. december 13.

az ideai népgazdasági terv az építőipari üzemek kapacitásának gyorsított ütemű fejlesztésére - a központi és a vállalati erőforrásokkal együtt - 4,9 milliárd forint értékű beruházást irányzott elő, 1,3 milliárddal többet, mint amennyit a negyedik ötéves terv eredetileg 1973-ra előirányzott az építésügyi és városfejlesztési minisztérium összegezte az ideai beruházások teljesítését, s az előzetes adatok szerint a fejlődés a tervezettnél is gyorsabb, 16 százalékkal magasabb volt. Így a reken másfélszer többet költöttek ebben az évben a fejlesztésre, mint 1972-ben.

az építőanyagipar állóeszközeinek bővítése során elsősorban az állami nagyberuházások munkálatait gyorsították. Ismeretes, hogy határidő előtt adták át az új beremendi cementgyárat, amely többletköltség nélkül épült fel, s az év végéig több, mint 600 ezer tonna cementet szállít. Lényegében befejeződött - ugyancsak a beruházási költségelőirányzat túllépése nélkül - a korszerű báta-széki cserép- és vázkerámiagyár. Ugyanakkor a tervezettnél jóval több munkát végeztek el, s az előirányzott 1,1 helyett 1,9 milliárd forintot használtak fel a hejőcsabai cementgyár építésének meggyorsítására

az építőanyagipari vállalatoknál az idén 42 olyan jelentős beruházáson dolgoztak, amelyek mindegyikének értéke meghaladja a 25 millió forintot. az ideai átadásra tervezett 21 vállalati beruházás közül csak 17-nek az építését fejezték be, mindössze négy üzem átadása húzódik át jövőre a különféle tervszolgáltatási-anyag- és gépszállítási késések miatt. az építőanyagipari vállalatok erőfeszítéseit a központi erőforrásból mintegy 700 millió forinttal támogatta az állam, s ezenkívül jelentős beruházási hitelekkel is segítette a fejlesztését. az idén befejezett új létesítmények munkába állítása többek között évi 120 ezer tonna készítő örlemény, 650 ezer tonna zuzott kő és 986 tonna hőálló öblösüveg termelési kapacitását jelenti. várható tehát, hogy a jövő évben az ideinél is kiegyensúlyozottabb építőanyagellátás segíti majd az építők munkáját./mti/

--

8.30/a

- 8 -

bb.10. háromezer lakásos lakótelep épül sopronban

vid/ká/a/hgy

1973. december 13.

sopronban, festői környezetben, a soproni hegység és a bécsi-dombok közötti völgyben, megkezdődött a háromezer lakásos észak-nyugati lakótelep építése. a zöldterületekkel sűrűn tarkított lakónegyed első lakásaiba a lakók 1974-ben költöznek be. az 5-7 és 10 szintes épületek házigyári technológiával, francia licenc alapján gyártott elemekből épülnek. a lakónegyed mesterséges tavat is kap, amit zsilippel kötnek össze az Ikva folyóval. az első ütemben abc áruház és óvoda is épül./mti/

--

bb.11. a rába ujitóinak 275 millió forintja

vid/ká/a/hgy

1973. december p.é.

győződött a rába magyar vagon- és gépgyárban - a most elkészült összesítés szerint - 1948 óta 24 ezer ujitási javaslatot valósítottak meg, amelyek együttes eredménye 275 millió forint. az eltelt két és fél évtized alatt a vállalat 15 millió forint ujitási díjat fizetett ki. megelégnék a feltalálói tevékenység is. több mint husz magyar és külföldi szabadalmat szereztek eddig a gyár ujitói, feltalálói és további találmány szabadalmaztatásra vár./mti/

--

bb.12. bevált az új rendszerű kör a szombathelyi cipőgyárban - termelékenyebb munka, magasabb kereset

vid/.ká/a/hgy

1973. december 13.

kísérletképpen új kör kezdte meg munkáját ez év márciusában a szombathelyi cipőgyárban. a csoportos, vagy kocsis-rendszerű termelés nagy lehetőségeket nyújt a dolgozóknak képességeik kibontakoztatásához. az körön az embereket nem kötik egy munkaművelethez, mindenki több műveletet is elvégezhet, az átlagot meghaladó teljesítményre vállalkozhat. a bérezés is ehhez igazodik.

/folyt.köv./
8.35/a

- 9 -

bb.12./ bevált.....folyt./-a

a kísérlet bevált, a két műszakban dolgozó kör az előírt minőségi és mennyiségi tervét rendszeresen teljesíti. igen számottevő, hogy ezen a körön megoldották a folyamatos termelés. a hagyományos körön a két műszak egymástól különváltan működik, a műszak nem folytatja az előző munkáját. az új rendszerű folyamatos termelésnél folytatódna az előző műveletek, s így lényegesen termelékenyebb a munka, s csökken a félkésztermék aránya is.

a hatvan fős kollektiva napi terve - egy műszakban - 600 pár cipő, de ma már egy-egy műszakban 900 párat is készítenek. a termelékenyebb munka nyomán magasabbak a keresetek is./mti/

bb.13. tizenegy új laboratórium - toxikológiai osztály - a zárt mezőgazdasági rendszerek növényvédőszerait keresik a nehézipari kutató intézetben

1973. december 13.

vid/ká/a/hgy

tizenegy új laboratóriumot adtak át rendeltetésének ebben az évben a veszprémi nehézipari kutató intézetben. a korszerű műszerekkel berendezett új munkahelyeken hatástani és analitikai kísérleteket kezdtek. ezek segítségével tesztelik a hazánkban előállított összes új növényvédőszer. az ideai beruházásrésze annak a nagyszabású fejlesztési programnak, amely a nehézipari kutató intézetet a hazai növényvédőszer kutatás bázis intézményévé emeli. a nehézipari minisztérium és az országos műszaki fejlesztési bizottság százhusz millió forintot hozzájárulásával az idén felépített laboratóriumok mellett jövőre husz új toxikológiai laboratóriumot adnak át rendeltetésének. a frissen szervezett toxikológiai osztály munkatársai - humán orvosok, állatorvosok, gyógyszerészek és biológusok - az új vegyszerek mérgező hatását vizsgálják a növényben, állatban, emberben. erre a célra különleges műszereket szereznek be, így például nagyteljesítményű autoanalízert, amely automatikusan vizsgálja a különböző szerves anyagokat, például a vért. egy óra alatt képes 100 mintáról is véleményt, mondani,.,

8.45/a

- 10 -

bb.13./ tizenegy.....folyt./-a

a nagyszabású beruházásokkal párhuzamosan a nehézipari kutató intézet vezetői gondoskodnak a megnövekedett feladatok szellemi háttérének biztosításáról is. szakembereket küldtek tanulmányútra angliába, a szovjetunióba, csehszlovákiába és az ndk-ba. ösztöndíjasaik tanulnak a szegedi biológiai intézetben és a tihanyi biológiai kutató intézetben. a tervek szerint 1975-ben már - a nehézipari minisztérium célprogramjának megfelelően - évente 2000 új vegyületet vizsgálnak meg és minden eddiginél nagyobb anyagi és szellemi ráfordítással kezdik meg az új szerek, új vegyületek, előállítását. legfontosabb feladatnak a párt mezőgazdasági technológiák növényvédőszer ellátását tartják. az iparszerű agrotechnikák ugyanis számos új problémát vetnek fel, amelyek megoldása még a kutatókra vár./mti/

bb.14. a belga kommunista párt

fé -cz

1973. december 13.

központi bizottságának meghívására csütörtökön brüsszelbe utazott román párt, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának tagja, a kb területi gazdaságfejlesztési osztályának vezetője, aki az mszmp képviselőjében vesz részt a bkp december 14-én kezdődő 21. kongresszusán. bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent kozári józsef, a központi bizottság osztályvezetője./mti/

-11-

bb.15. befejezte magyarországi látogatását a jugoszláv pártmunkás küldöttség

fé -cz

1973. december 13.

csütörtökön elutazott budapestről a jugoszláv kommunisták szövetsége elnökségének pártmunkás küldöttsége, amely a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága meghívására milorad sztanojevicsnek, a jksz elnöksége tagjának vezetésével december 3-13 között látogatást tett hazánkban. a küldöttséget fogadta nyerszörsz, a központi bizottság titkára, a jugoszláv pártmunkás küldöttséget a ferihegyi repülőtéren ~~szomszadia~~ ^{szomszadia} ernő, a kb osztály-vezető-helyettese bucsuztatta. jelen volt dr. ziga vodusek jugoszlávia magyarországi nagykövete./mti/

..-1

v
bb.16. hazánkban tanuló vietnami diákokkal találkozott a dél-vietnami köztársaság küldöttsége

t/gy/pr/-don/mm/a/-cz

1973. december 13.

forró hangulatu baráti találkozó színhelye volt csütörtökön délelőtt a mémosz székházának kulturterme: a dél-vietnami köztársaság hazánkban tartózkodó küldöttsége találkozott a magyarországon tanuló észak- és dél-vietnami diákokkal.

a találkozáson részt vett dr.nguyen huu tho a delegáció vezetője, a dél-vietnami nemzeti felszabadítási front központi bizottsága elnökségének elnöke, a dél-vietnami köztársaság ideiglenes forradalmi kormánya mellett működő tanácsadó testület elnöke, továbbá a küldöttség tagjai, nguyen thi binh asszony, a dnff központi bizottságának tagja, külügyminiszter, le quang chanh, a dnff központi bizottságának tagja, külügyminiszterhelyettes, nguyen phu soai, a dél-vietnami köztársaság magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövete és ho xuan son, a dnff központi bizottsága titkárságának tagja.

a vietnami találkozáson nguyen manh cam, a vdk budapesti nagykövetének üdvözlő szavai után dr. nguyen huu tho elnök lépett a mikrofonhoz. tho elnök a találkozáson résztvevő több száz észak- és dél-vietnamból érkezett, egyetemünkben tanuló diákokhoz szólt beszélt a vietnamban kialakult helyzetről, szűkebben a dél-vietnami nép életéről, feladatairól. ezután felszólította a fiatalokat: tegyenek meg minden tőlük telhetőt annak érdekében, hogy legjobb tudásuk szerint elsajátítsák mindazokat a tudnivalókat, amelyeket a magyarországi felsőfoku oktatási intézményekben oktatnak, annak érdekében, hogy a diploma megszerzése után hazájukban tudják gyümölcösztetni az itt szerzett magassszintű tudást./mti/

..-

9.15/a

Tololo

- 12 -

v
bb.17. együttműködési megállapodás a csongrád megyei tanács és az mtesz között - szakemberek segítik a tanyai lakosság helyzetének javítását

vid/a/-cz

1973. december 13.

a csongrád megyei tanács, valamint a műszaki és természettudományi egyesületek szövetsége csongrád megyei szervezete megállapodást kötöttek. eszerint tervet dolgoztak ki, hogy az mtesz tagegyesületeiben tevékenykedő mintegy 5 000 műszaki-tudományos szakember miként segíthetné elő hatékonyabban a megye távlati ipari, mezőgazdasági és tudományos fejlődését, ezen belül különösképpen a tanyai lakosság helyzetének javítását.

ez utóbbi feladat a megye sajátos helyzetéből következik, amely szerint a dél-alföldnek ezen a területén maradt még fenn számottevően a lakosság tanyarendszerű települése. az illetékes párt, állami és társadalmi szervek megállapítása szerint gazdasági-és egyéb okok miatt még jőideig számolnak ennek a települési formának a fennmaradásával. ezért javítani kell az ottani lakosság életkörülményeit, művelődési, egészségügyi viszonyait.

a dél-magyarországi áramszolgáltató vállalat szakemberei például tervet dolgoznak ki a terület lehető legcélszerűbb vilamosítására: eszerint nyolc-tíz tanyát kapcsolnak majd néhány kilométernyi kisfeszültségű hálózatra. egy-egy ilyen, minihálózatra, kapcsolják rá a közelben lévő, s még petroleummal világító tanyai iskolákat is. más szakemberek feladatul tüzték ki a tanyás területek közúti, vasúti, hírközlési ellátottságának megvizsgálását. az ilyen jellegű problémák megoldását a kereskedelmi ellátás javítására egyebek között speciális mozgóbolt-hálózatot javasolnak. az egészségügyi szakemberek feladata a lakosság közegészségügyi kulturáltságának növelése, az optimális orvosellátottság megtervezése és kialakítása. külön programot dolgoznak ki diáptthoni, kollégiumi hálózat fejlesztésére és más oktatási, művelődési probléma megoldására./mti/

Vlasat

..-

9.25/a

Tololo

- 13 -

bb.18. hektáronként 12 mázsával több kukorica bajai módszerrel

vid/a/-cz

1973. december 13.

a hazai kukoricatermesztés korszerűsítésének egyik elfogadott rendszereként terjed - 1972 óta - a bajai állami gazdaságban kidolgozott iparszerű kukoricatermesztési forma. az idén hat alföldi megye hetven gazdaságában vizsgázt a rendszer, csaknem ötvenezer hektáron. az eredménnyel elégedettek a szakemberek. a bkr-földeken átlagosan 52,67 mázsa kukorica termelt hektáronként, 12.07 mázsával több, mint az előző évben. a termelési költségeket kedvezően befolyásolja, hogy a technológia gépesítését többnyire hazai és a kgst-országokban gyártott erő-és munkagépekből állították össze. egy-egy komplex gépegység 400 hektárnyi terület munkáját látja el, naprakész üzemszervezéssel. a betakarításhoz szükséges érsrendnek megfelelően nyolc, nagyjából hazai nemesítésű hibrid kukoricát termesztenek a rendszerben. a bajaiak saját szaporításu, nemesített vetőmaggal látják el partnergazdaságaikat, s az adott természeti viszonyoknak megfelelően választják meg a fajtákat.

a rendszer továbbfejlesztésekor nem a területbővítés a cél, hanem az ágazat önálló egységgé alakítása. összesen 120 000 hektár kukorica termesztésére vállalkoznak, s rendszerüket kizárólag a nagy-alföldre specializálják. ezzel egyidőben elkészítik az iparszerű kukoricatermesztés kapcsolt részeit; a szárító, a feldolgozó, a tároló részlegeket, s az ehhez csatlakozó állattenyésztő telepeket. a partnergazdaságokkal egyetértésben már megkezdtek a terményt felhasználó telepek berendezéseinek beszerzését./mti/

--

bb.19. v. budapesti amatőr filmszemle a fővárosi művelődési házban

i/zsu/fk/a/-cz

1973. december 13.

csütörtökön kezdődtek a fővárosi művelődési házban az v. budapesti amatőr filmszemle szakmai bírálati vetítései, amelyek két napig tartanak, majd szombat délelőtti munkahelyi jellegű konzultációt rendeznek az alkotóknak.

az v. budapesti amatőr filmszemlére tíz klub 35 filmmel jelentkezett. a feldolgozott témák nagyon változatosak, színes utifilmektől az érdekes és új kísérleti filmekig, ugyszólván minden téma megtalálható köztük.

a filmekből nyilvános vetítést vasárnap délelőtti rendeznek, a díjazott alkotásokat pedig vasárnap este vetítik a fővárosi művelődési házban./mti/

9.40/a

Tolold

- 14 -

bb 20. megkezdődött a fakutyázás a balatonon

vid/ny -cz

1973. december 13.

a balatonon csütörtökön kifutottak a jégvitorlások. a balatonfüredi mólónál ugyanezen a napon nyitották meg az idegenforgalmi hivatal fakutya-kölcsönzőjét. ezután - amíg a jégmező szilárd marad, napjában 10-től 12 óráig, délután pedig 14-től 17 óráig bérelhetnek fakutyát a balatonfüredi kölcsönzőben.

balatonfüreden kívül, a tópart néhány téli üdülőjében is készítettek fakutyákat a beutaltak szórakoztatására. a partmenti települések közelében tucatnyi természetes jégpályát jelöltek ki a korcsolyázóknak és a jégkorongozóknak./mti/

--

bb 21. filmekkel a jobb szervezésért

t ni/mm/ny -cz

1973. december 13.

csütörtökön a kgm műszaki tudományos tájékoztató intézet szervezési filmbemutatót rendezett a toldi filmszínházban, amelyre meghívták a kohó-és gépipari minisztérium, a nehézipari minisztérium, a könnyűipari minisztérium és a munkaügyi minisztérium illetékeseit, a minisztériumhoz tartozó vállalatok vezetőit és szervezési szakembereit.

az öt bemutatott filmet a tárcaközi szervezési filmtanács megbízásából a kgm mti filmstúdiója készítette. a filmtanácsot a kgm, a nim, a műm és a könnyűipari minisztérium hozta létre, olyan filmek készítésére, amelyekkel általános érvényű szervezési feladatok megoldásához nyújtanak segítséget.

a most bemutatott filmek közül érdemes kiemelni a 3-as számút, a hálótervezés a szervezés szolgálatában címűt, amely a pécsi szervezési nemzetközi konferencián bemutatott filmek közül az első helyen végzett. az 5-ös számú film címe hatékonyabb értekezletszervezés, amely ugyancsak napjaink egyik időigényes munkájának rövidítéséhez nyújt hasznos tanácsokat. a tárcaközi szervezési filmtanács a filmeket kérésre az intézetben vagy a vállalatoknál is bemutatja.

a filmeket külföldön is szeretnék értékesíteni, illetve onnan hasonlókat szereznének be. jugoszláviával előrehaladott tárgyalások folynak mind eladásokról, mind vételről. a kapcsolatokat felvették a szovjetunióval, csehszlovákiával, az nkk-val, bulgáriával is./mti/

10.30/ny

--
-15-

11²⁵g

bb 22. budapesti közlekedési baleset

tm/ny -cz

1973. december 13.

xv. kerület, rákos ut és dembinszky utca kereszteződésében váradi jános 58 éves nyugdíjas, budapesti lakost az uttesten egy motorkerékpár elütötte. a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel kórházba szállították.

fürchtgott ágnes 12 éves iskolai tanuló, budapesti lakos, xiii. kerület, dózsa györgy ut és lehel utca kereszteződésében egy mozgásban lévő 12-es jelzésű villamosról leugrott, és súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. a mentők kórházba szállították.
/mti/

--

bb 23. szekeres jános temetése

mm/ny -cz

1973. december 13.

december 10-én rövid szenvedés után elhunyt dr. szekeres jános volt országgyűlési képviselő, államtitkár és újságíró. temetése december 22-én 9 órakor lesz a farkasréti temetőben.;/mti/

--

bb 24. lucázás vas megyében

vid/ká/ny -cz

1973. december 13.

az ősi luca napi népszokást ismét felelevenítették a vas megyei falvakban. a hajdan a rossz szellemet, a rontást elűző rítus ma is elevenen él e vidéken, talán az összes népszokás közül a legeredebben. mindössze annyi változott az utóbbi időben, hogy míg régebben a legények, sőt az idősebb gazdák lucáztak, most inkább az iskolásgyerekek. maga a szertartás azonban érintetlen. szalmacsutakkal a hónuk alatt járják a lucázók a házakat, s miközben a szalmát szétszórják, nyugat-magyarországi tájszólással ősi rigmust mondanak, amelyben mindenféle jót kívánnak a háznépének. tevékenységükért megvendégelik és pénzzel honorálják a lucázókat./mti/

--

bb 25. lelőtte, de már nem süthette meg - ötezer forint bírság orvvadászatért

vid/ká/ny -cz

1973. december 13.

csongrád megyében engedély nélkül lőttek őzre és fácánra papdi imre és hegedüs sándor ásványvíz lakosok. a zsákmányt azonban már nem tudták hazavinni, mert tetten érték őket. az orvvadászokat ötezer-ötezer forint pénzbírással sújtotta - jogerősen - a szegedi rendőrkapitányság első foku szabálysértési hatósága./mti/

10.50/ny

-16-

1129g

bb 26. felhasználható 14 óra után!

véget ért a zalaegerszegi várospolitikai ankét

vid/ká/ny -cz

1973. december 13.

Álmtesz zala megyei szervezetének urbanisztikai szakbizottsága által rendezett várospolitikai ankét csütörtökön befejezte munkáját. a hétfőtől csütörtökig tartó tanácskozás-sorozaton az érdekelt zalai tanácsai szervek, vállalatok és intézmények képviselőin kívül részt vettek a szomszédos vas és somogy megye városainak, építőipari és tervező vállalatainak képviselői is. az ankéton, amelyen előadást tartott szilágyi lajos építésügyi és városfejlesztési miniszterhelyettes is, az új városrészek telepítési, közművesítési problémáit, a városközpontok kialakításának problémáját, a városrekonstrukciók gazdaságos módozatait vitatták meg. a családi lakásépítés, a családi házas települések közművesítése külön napi-rendi pontként szerepelt./mti/

--

bb 27. felhasználható 13 órától!

ifjugárda parancsnokok országos tanácskozása

t mir/mm/ny -cz

1973. december 13.

csütörtökön véget ért a kisz ifjugárda szervezete parancsnokainak kétnapos budapesti országos tanácskozása. a résztvevők több mint 35 ezer ifjugárdista nevében értékelték szervezetük munkáját és az ifjugárda előtt álló feladatokat. a szervezet tanácskozásán először vett részt csornai ferenc őrnagy, az ifjugárdának, a kisz kb intézőbizottsága által a napokban kinevezett új parancsnoka. az országos tanácskozást követően tőle kérdezte meg az mti munkatársa: hogyan értékelték az ifjugárda idejének munkáját, s mik lesznek a szervezet soronkövetkező legfontosabb feladatai.

- az elhangzottak alapján elmondhatom, hogy tartalmában és szervezeti szempontból egyaránt 1973-ban is jelentősen fejlődött az ifjugárda közösségek munkája. szervezetünk tagjai elsősorban az év nagyobb ifjusági rendezvényeinek - a petőfi évforduló, a tavaszi forradalmi ifjusági napok, a x. vit hazai előkészítő eseményeinek - szervezésében és lebonyolításában, valamint a szeptemberben megkezdődött új oktatási és kiképzési év feladatainak végrehajtásában munkájukkal nagyban hozzájárultak a kommunista ifjusági szövetség céljainak valóra váltásához. ez a helytállás jól tükröződött az ifjugárdisták ősszel, a börzsönyben megrendezett országos sereg-szemléjén is, ahol valamennyi ifjugárda szakasz kiváló minősítést ért el. további feladataink azonban ennél többet kívánnak - mondotta az ifjugárda országos parancsnoka. - szeretnénk, ha szervezetünk munkájában - a honvédelmi jellegen belül - az eddigieknél nagyobb teret kapna a politizáló aktivitás.

/folyt köv/

-17-

11.15/ny

1134g

óbb 27. / ifjugárda parancsnokok.....folyt/ny

- ennek érdekében - mint ahogy a tanácskozás résztvevői kifejtették - a mai élet követelményeihez jobban igazodó politikai vitafórumot kívánunk kialakítani a szervezeten belül, hogy a világméretű politikai enyhülés napi eseményei között is jobban el tudjanak igazodni fiataljaink. megértsék, hogy a kedvező változások közepette, továbbra is elválaszthatatlan egységet képez a szocializmus építése és védelme, s ezért a honvédelmi alapismeretek politikával való ötvözése nélkülözhetetlen feladata az ifjugárda szervezet minden egyes tagjának. célunk az, hogy ennek az elvnek a gyakorlati érvényesítéséhez megtaláljuk azokat az új, népszerű formákat, amelyek lehetőleg minél több fiatal számára az eddigieknél kedveltebb módszerekkel teszik lehetővé a politikai ismeretek elsajátítását. szeretnénk a fiatalokban rejlő romantikus dolgok iránti vonzódás igényét szervezett kereteken belül újszerű politikai töltetű programok rendezésével kielégíteni. ugyanakkor fontos törekvéseink közé tartozik, hogy a felnőttek is jobban megismerjék szervezetünk életét, és az eddigieknél aktívabban részt vegyenek ifjugárdistáink képzésében, politikai nevelésében - mondta az ifjugárda országos parancsnoka./mti/

--

bb 28. intenzív kórházi osztály nyílt szolnokon

vid/ká/ny -cz

1973. december 13.

a szolnok megyei tanács hetényi géza kórházában csütörtökön átadták rendeltetésének az intenzív osztályt. a tizágyas résztvevőket a legkorszerűbb berendezésekkel, műszerekkel szerelték fel. az osztály monitor rendszerrel működik. az orvosok a központi állásból egyszerre figyelhetik meg a tíz beteg funkcionális állapotát, műszerek jelzik a szervezet működését, elváltozásait. szükség esetén a központi megfigyelőből a kórház valamennyi osztálya, illetve orvosa riasztható. az új osztályon hétfőtől helyezik majd el az életveszélyes sérülteket, a műtét utáni kritikus állapotban lévő betegeket, illetve súlyos keringési, légzési, vagy sokkos állapotban szenvedőket./mti/

--

11.15/ny

-18-

11³⁵g

bb 29. kisz védnökség a központi számítástechnikai program felett - ifjúsági szakmai nap szolnokon

vid/ká/ny -cz

1973. december 13.

a kisz védnökséget vállalt a számítástechnikai központi fejlesztési program felett - közölték csütörtökön szolnokon, a számítástechnikai kiállítás alkalmából rendezett ifjúsági szakmai napon. a védnökség alapvető célkitűzése, hogy előmozdítsa a fiatalok szemléletformálását, a szakemberképzést, széles körben tegye lehetővé korunk egyik legfejlettebb tudományának gyakorlati alkalmazását. a kisz központi bizottsága felhívással fordult a fiatalokhoz, a kisz szervezetekhez: csatlakozzanak a védnökséghez, és szocialista szerződések megkötésével segítsék a számítástechnika elterjesztését.

a szakmai nap alkalmából, a tiszai filmszínházban csébfalvi károly a ksh számítástechnikai igazgatóságának műszaki igazgatója számítógép az ember szolgálatában címmel tartott nagy érdeklődéssel kísért előadást. a galériában rendezett anketon a szolnoki adatfeldolgozó központ technikai felszereltségét, működését és a kisz védnökség gyakorlati eredményeit tárgyalták meg./mti/

--

bb 30. kádár jános fogadta a dél-vietnami köztársaság küldöttségét

t pr/don/gy/fk/ny -cz

1973. december 13.

kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára csütörtökön délelőtt fogadta a dél-vietnami köztársaság hivatalos, baráti látogatáson hazánkban tartózkodó küldöttségének vezetőjét, dr. nguyen huu tho-t, a dél-vietnami nemzeti felszabadítási front központi bizottsága elnökségének elnökét, a dél-vietnami köztársaság ideiglenes forradalmi kormánya mellett működő tanácsadó testület elnökét, valamint a küldöttség tagjait: nguyen thi binh asszonyt, a dnff központi bizottságának tagját, külügyminisztert, le quang chanh-t, a dnff központi bizottságának tagját, külügyminiszter-helyettest és nguyen phu soait, a dél-vietnami köztársaság magyarországi nagykövetét.

a szívélyes, baráti légkörű találkozón részt vett fehér lajos, a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottságának tagja, a kormány elnökhelyettese, péter jános külügyminiszter és bényei béla hazánk dél-vietnamban akkreditált nagykövete./mti/

11.30/ny

-19-

11⁵⁰gy

bb 31. az anya-és csecsemővédelem helyzete győr megyében

vid/ká/ny -cz

1973. december 13.

csütörtökön győrt a győr-sopron megyei tanács végrehajtó bizottságának ülésén egyebek között az anya-és csecsemővédelemről tanácskoztak. a megye lakossága az elmúlt husz év alatt 50 ezerrel növekedett, ami jórészt annak tulajdonítható, hogy emelkedett az élveszületések száma. a népesedési helyzet mosonmagyaróvár városban és járásban a legjobb. a múlt évben az élveszületési arányszám elérte, illetve meghaladta a 18 ezreléket. a legalacsonyabb az élveszületési arányszám sopronban és a soproni járásban.

győrt egy éve működik a centralizált terhesgondozás. ez a rendszer a nőgyógyászat mellett a belgyógyászati konziliumot, a laboratóriumi vizsgálatokat, sőt a fogszakorvosi konziliumot is biztosítja a terhes anyák részére. az elkövetkező években ezt a rendszert kiegészítik. szükség van a védőnői szolgálat kiegészítésére is, mert jelenleg egy védőnőre 57 csecsemő jut.

a gyermekorvosi hálózat fejlett a megyében. 1968-ban még csak 16 gyermekkörizet működött, jelenleg pedig 29. több nagyközségben, így például jánossomorján és pannonhalmán is szerveztek gyermekorvosi körzeteket. a megye mind az öt városában működik kórházi szülészeti és csecsemőosztály. győrt újabb 80 ágyas csecsemő és gyermek kórházi osztályt, valamint 40 ágyas koraszülött osztályt hoznak létre, a kórházfejlesztési program első ütemében./mti/

bb 33. aczél györgy látogatása az eötvös loránd tudományegyetemen

gy/fk/ny -cz

1973. december 13.

aczél györgy, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára kedden délután az elte természettudományi karának bolyai jános kollégiumába látogatott, ahol dr. polinszky károly művelődésügyi miniszterhelyettes, katoná imre, a budapesti pártbizottság titkára, dr. kurucz imre, az v. kerületi pártbizottság első titkára és magyar györgy, az elte pártbizottságának titkára fogadták. aczél györgy a diákbizottsággal folytatott beszélgetés után válaszolt a kollégium hallgatóinak kérdéseire.

aczél györgy csütörtökön délelőtt az elte bölcsészkarán folytatta látogatását. itt a kari tanács és a helyi pártszervezet vezetőivel találkozott, majd az egyetemi színpadon a kar oktatóit és hallgatóit tájékoztatta időszerű bel-és külpolitikai kérdésekről./mti/

11.40/ny

-20-

11.40/ny

bb.32. az idén 180.000 külföldi magyar járt óhazájában - a magyarok világszövetségének elnökségi ülése

t/tf/tm/fé -cz

1973. december 13.

a magyarok világszövetségében - dr. bográr józsef elnök vezetésével - csütörtökön elnökségi ülést tartottak: mérleget vontak az 1973-ban végzett munkáról és körvonalazták a jövő évi programot.

kárpáti józsef főtitkár elmondta, hogy a magyarok világszövetsége a külföldön - nyugati és tengerentúli - országokban élő magyarság érdekében fejti ki sokirányú tevékenységét: ápolja anyanyelvünket, terjeszti kulturánkat. az idén kiemelkedő és eredményes vállalkozás volt a petőfi-évforduló külföldi megünneplése: turnék keretében előadóművészeink, hazai irodalmi személyiségek 16 ország 36 városában rendezett petőfi-ünnepségen találkoztak ottani magyar közönséggel. 45 előadás hangzott el forradalmár költőnkéről, akinek életét, költészetét sokféle kiállításon is bemutatták. több mint tizezer résztvevője volt az előadásoknak.

gyümölcsöző munkát végzett az idén egyhetes programmal szombathelyen megrendezett ii. anyanyelvi konferencia. itt már az 1970. évi - debrecenben tartott - első konferencián megannyi elképzelésről mint megvalósult tervről, eredményről adhattak számot. így például hazai és külföldi szakemberek együttműködésének eredményeként egységes, jól szerkesztett kísérleti tankönyvek állnak rendelkezésre külföldön az iskolákban és más oktatási formákban magyarul tanulóknak részére. kialakult a külföldi magyar fiatalok és gyerekek magyarországi nyaraltatásának rendszere. erősödik a hazai és külföldi pedagógusok kapcsolata, együttműködése. különböző ösztöndíjakkal és segítik azoknak a pedagógusoknak a képzését, továbbképzését, akik külföldön élő magyarok körében tevékenykednek.

ebben az évben körülbelül 180.000-re alakul a világ legkülönbözőbb országaiból hazalátogató magyarok száma, ami azt jelenti, hogy mintegy 40.000-rel többen jöttek az óhazába, mint tavaly. az utóbbi négy évben összesen 540.000 külföldön élő magyar vendéget fogadtunk hazánkban.

az elnökségi ülésen úgy foglaltak állást, hogy a magyarok világszövetségének 1974. évi munkájával is elő kell segítenie a külföldi haladó magyar egyesületek további erősödését, a nem ellenséges, lojális erők közöledését, ugyanakkor a jobboldali emigráció elszigetelését. ennek fő eszköze hazánk fejlődésének sokoldalú és hű bemutatása./mti/

11.59./fé

- 21 -

12.25/gy

bb 34. átadta megbízólevelét a svéd királyság új magyarországi nagykövete

t don/tm/ny -cz

1973. december 13.

Losonczi pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke csütörtökön fogadta gustaf bonde rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet, a svéd királyság új magyarországi nagykövetét, aki átadta megbízólevelét.

a megbízólevél átadásánál jelen volt cseterki lajos, az elnöki tanács titkára, garai róbert külügyminiszterhelyettes, bérdes emil vezérőrnagy, és toth raymond, a külügyminisztérium protokoll osztályának helyettes vezetője.

gustaf bonde nagykövet megbízólevelének átadásakor beszédében méltatta az országaink között kialakult kapcsolatok sokoldalúságát, amelyek miniszterek személyes találkozóiban, a növekvő árucseréforgalomban, és az ipari együttműködésekben is kifejezésre jutnak.

beszédében hangsúlyozta: - figyelembe véve az országaink között fennálló cselekvőkészséget, kormányom meggyőződése, hogy svédország és a magyar népköztársaság közötti jó és gyümölcsöző kapcsolatok állandóan fejlődni és mélyülni fognak a két nép kölcsönös javára. itteni megbízatásom idejére nagyszerű feladatnak tekintem ezt, és minden figyelmemet ennek fogom szentelni.

Losonczi pál a nagykövet beszédére válaszolva hangsúlyozta: - megelégedéssel állapíthatjuk meg, hogy országaink hagyományos kapcsolata az elmúlt évek során számos területen elmélyültek. gazdasági téren sokrétű és kölcsönösen hasznos együttműködés bontakozik ki mind az árucseréforgalomban, mind az ipari kooperációs tevékenységben. úgy gondoljuk, hogy ehhez jó alapot nyújt a dinamikus fejlődő magyar népgazdaság.

- meggyőződésem, hogy az országaink közötti jó viszony, amelyre excellenciád is utalt, és több példával is alátámasztott, gyümölcsözően járul hozzá az európai béke és biztonság erősítéséhez.

- a mai nemzetközi helyzetet a feszültség enyhítésére irányuló erőfeszítések térhódítása jellemzi. a magyar népköztársaság üdvözlö a világban végbement kedvező változásokat, és erejéhez mérten igyekszik hozzájárulni a nemzetközi viszonyok további javításához. örömmel látjuk, és értékeljük svédország aktív részvételét a folyamatban, az európai országok közötti együttműködés szélesítésében, és a világ más részein fennálló problémák rendezésében. közös érdekünk, hogy a nemzetközi béke és biztonság megszilárdítására irányuló erőfeszítéseket mielőbb teljes siker koronázza.

/folyt köv/
12.10/ny

-22-

bb 34. / átadta megbízólevelét....folyt/ny

a megbízólevél átadása után a nagykövet bemutatta losonczi pálnak a kíséretében megjelent peter bruce másodtitkárt, margareta bauer harmadtitkárt, és anders g. frick kereskedelmi attasét.

az elnöki tanács elnöke szívélyes beszélgetést folytatott a nagykövettel, aki ezek után a hősök terén megkoszoruzta a magyar hősök emlékművét./mti/

--

bb.36. új tejüzem épül szombathelyen

vid-kz/fé -cz

1973.december 13.

új tejüzem építését kezdték el szombathelyen. a város ellátását szolgáló létesítmény 130 millió forintba kerül. a több mint ötvenes elavult régi tejüzem már rendkívüli nehézségek árán sem képes megfelelő szinten ellátni a 72.000 lakosú várost, amely pedig az ország egyik legjelentősebb tejtermelő körzetének a központja.

Iven

az új üzem - amelyet 1976 első felében adnak át - naponta százezer liter tejet dolgoz fel korszerű gépekkel. a vajgyártása például folyamatos lesz: a gép egyik oldalán beöntik a tejszint, a végén pedig - mint a fogasztás tubusból - ,, vég nélkül ,, jön ki a vaj./mti/

--

bb.35. új üzemépület avatásával ünnepelte 25. évfordulóját a nagykállói cipész szövetkezet

vid-kz/fé -cz

1973.december 13.

csütörtökön új üzemépület avatásával egybekötve ünnepelte megalakulásának 25. évfordulóját a nagykállói ,, kallux ,, cipőipari szövetkezet. 1948-december 22-én kezdte meg működését 17 taggal, részjegyek befizetéséből származó anyagi eszközökkel, kézi szerszámmal, bérelt helyiségben. a szövetkezet létszáma jelenleg meghaladja a háromszázat, s az idén 165 ezer pár lábbelit, főként férfi cipőt gyártott, s ennek 95 százalékát exportálta. a jubileumon felavatott, szociális és kommunikációs létesítményekkel is ellátott, korszerű gépekkel felszerelt új üzem beruházási költsége 16 millió forint volt. rév lajos, az okisz elnöke adta át a rendeltetésének. az ünnepi közgyűlésen részt vettek a megyei, járási és községi párt-és állami szervek képviselői, köztük dr. tar imre, a megyei pártbizottság első titkára. az ünnepségen hat alapítótag, negyedszázados munkája elismeréséül aranygyűrűt kapott./mti/

--

12.15./fé

Tolcsur

- 23 -

I épület

bb 37. téli primőrexport csongrádból

vid/kz/ny -cz

1973. december 13.

termálenergiában gazdag csongrád megye téli kertészetei a hazai igények kielégítése mellett több országban exportálnak is már a hungarofrukt vállalat üzletkötése alapján. csütörtökön a szentesi felszabadulás tsz hévízfűtéses üvegházaiban teljes létszámmal dolgoztak a salátaszedő asszonyok, leányok. egy vagonot töltöttek meg a vitamindus kertészeti áruval, uticélja a német demokratikus köztársaság volt./mti/

--

bb 38. filmek fejr megyéről

vid/kz/ny -cz

1973. december 13.

Évek óta komoly népművelői tevékenységet folytat a fejr megyei filmstúdió: a célja az, hogy filmszalagon örökítse meg a megye legszebb tájait, a kihalófélben lévő népszokásokat, népviseleteket, s képet adjon a megye életéről, a termelőmunka eredményeiről. a stúdió az idén öt filmet forgatott. a „dunaujvárosi fiúk”, „székesfehérvár”, „a tél melege”, „a velencei nyár”, valamint a „vit 1973”, című alkotásokat csütörtökön székesfehérváron, a pinter károly művelődési házban mutatták be az érdeklődőknek./mti/

--

bb 39. ülést tartott a győr-sopron megyei képviselő csoport

vid/kz/ny -cz

1973. december 13.

csütörtökön a megyeszékhelyen tartotta idei utolsó ülését a győr-sopron megyei képviselőcsoport. a parlament következő ülészakán az előkészületeiről és a csoportelnökök tanácskozásáról dr. névay zoltán, a csoport elnöke tájékoztatta képviselőtársait. ezt követően a képviselők meglátogatták a graboplast pamutszövő és műbörgyárat, ahol jankovich nándor vezérigazgató tájékoztatta őket a gyár életéről és az idén befejeződött 1.2 milliárdos beruházásról. délután győr-sopron megye országgyűlési képviselői a győri városházát keresték fel, ahol dr. csernitsky gyula a városi tanács elnöke tájékoztatta őket a több mint száz ezer lakosú település helyzetéről és fejlesztési terveiről./mti/

--

12.40/ny

-24-

12.15

bb 40. madár-vendégek a havas bükkben

vid/kz/ny -cz

1973. december 13.

az ornitológusok megfigyelése szerint a téli hónapokban egyre több északi madár telepszik meg a bükki erdőségekben. a lét-rástező és jávorkút környéki ligetes szálerdőkben már ott is vannak az első „vendégek”, a nagy örgébicsek. e rigó nagyságu, kampos csőrű madarak a megfigyelések szerint minden évben azonos helyen vernek tanyát.

a bükk, előterében, - a kistokaj és a szirma mentén elterülő füves-lápos vidéken- megjelentek a gerle nagyságu kis-solymok, a miskolc-tapolca fölötti erdőségekben pedig feltűntek a csonttollu madarak. a fagyönggyel benőtt fákat lepték el. ez a téli táplálékuk. /mti/

--

bb 41. kilencvenegy millió forintos szabályozási program fejeződött be a dunán

vid/kz/ny hgy

1973. december 13.

csütörtökön fontos állomásához érkezett el a szigetközi duna-szakasz szabályozása. befejeződött a tejfalu-szigeti ágrendszer rendezése, átadták a parton és a vízben kiépített műveket. a munka négy évig tartott és 91 millió forintba került. 11 kilométer hosszú mesterséges partfalat alakítottak ki, s ezt 3 méter magas és 30 méter koronaszélességű kavicsgát támasztja meg.

a tejfalu-szigeti ágrendszer rendezése fontos állomása annak a nagyszabású folyamszabályozási programnak, amit a magyar és a szlovák vízügyi szervek párhuzamosan hajtanak végre a rajna-majna-duna csatorna kiépítésével összefüggésben. a partmenti és a vízbeépített művek alacsony vízállásnál a vizet nem engedik szétáradni a duna-ágakba, s így biztonságosabb lesz a hajózás. előny az is, hogy a víz mozgása meggyorsul, a felső-dunáról érkező hordalék nem rakódik le a zátonyos szigetközi szakaszon./mti/

12.50/ny

--
-25-

12.15³⁰

bb.42. a belföldi szerkesztőség anyagainak jegyzéke december 13-án
13 óráig:

se/fé hgy

1973. december 13.

1. ajándék áruk
2. jégvágás
3. szovjet filmek
4. tropusi virágok
5. tv jövő heti műsora
6. szegfü külföldre
7. kgm pályázat
8. építőanyagipari beruházás
9. jugoszláviába utazott a népi együttes
10. lakótelep sopronban
11. újítók a rába gépgyárban
12. új rendszer a szombathelyi cipőgyárban
13. nehézipari kutató intézet új laboratóriumai
14. belgiumba utazott román párt
15. elutazott a jugoszláv pártmunkás küldöttség
16. a délvietnami küldöttség programja
17. a tanyai lakosság helyzetének javítása
18. kukoricatermesztés
19. amatőr filmszemle
20. fakutyáznak a balatonon
21. filmekkel a jobb szervezésért
22. közlekedési balesetek
23. szekeres jános temetése
24. lucázás
25. birság orvvadászatért
26. zalaegerszegi várospolitikai ankét
27. ifjugarda parancsnokok tanácskozása
28. intenzív kórházi osztály szolnokon
29. kisz védnökség
30. huu tho kádárnál
31. csecsemővédelem győr megyében
32. a magyarok világszövetségének ülése
33. aczél az elte-n
34. svéd megbízólevél átadás
35. 25. éves a nagyállói cipész szövetkezet
36. új tejüzem
37. primőrök csongrádból
38. filmek fejtér megyéről
39. ülést tartott a győri képviselő csoport
40. madárvendégek
41. szabályozási program
42. hírjegyék/mti/

-.-
- 26 -

13.05./fé

Tó13³⁵

bb.43. átadta megbízólevelét a banglades népi köztársaság
első magyarországi nagykövete

t/-don/tr/zs/a/hgy

1973. december 13.

Losonczy Pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke csütörtökön fogadta Abul Faiz Bashirul Alam rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet, a banglades népi köztársaság első magyarországi nagykövetét, aki átadta megbízólevelét.

A megbízólevél átadásánál jelen volt Cseterki Lajos, az elnöki tanács titkára, Garai Róbert külügyminiszterhelyettes, Sárdy Tibor vezérőrnagy és Tóth Raymond a külügyminisztérium protokoll osztályának helyettes vezetője.

Abul Faiz Bashirul Alam nagykövet megbízólevelének átadásakor a következőket mondta:

- nagy elismerést keltenek országomban a magyar népköztársaságnak az élet minden területén elért kiemelkedő eredményei. Bizonyosak vagyunk abban, hogy ez az előrehaladás tovább gyorsul a jövőben. Banglades kormánya és népe a legbarátibb érzelmeikkel viseltetik Magyarország kormánya és népe iránt, és őszintén kíván számára felvirágzást és boldogságot. Népünk hálaival emlékezik vissza az önkormányzatának támogatására, amelyet felszabadító háborúk során nyújtott és azóta is nyújt. A magyar népköztársaság egyike volt azon országoknak, amelyek legkorábban ismerték el Bangladeszt.

- a magam részéről következetesen arra fogok törekedni, hogy erősítsem az országaink között már meglévő szívélyes kapcsolatokat. Szilárd meggyőződésem, hogy ezeket az erőfeszítéseket az önkormányzatának kormánya és népe hasonló módon viszonyozza.

Losonczy Pál a nagykövet beszédére válaszolva hangsúlyozta:

- a magyar nép és kormánya kezdettől fogva rokonszenvvel kísérte Banglades népének jogos, demokratikus törekvéseit, és következetesen támogatta igazságos küzdelmét nemzeti célkitűzései beteljesedéséért. A magyar népköztársaság az elsők között ismerte el az új államot, s azóta is aktív politikai és diplomáciai támogatást nyújt függetlensége megszilárdításához, nemzetközi elismerése meggyorsításához és általánossá tételéhez.

- a békés alkotó munka nélkülözhetetlen előfeltétele a nemzetközi béke és biztonság. ezért reményünket fejezzük ki, hogy a dél-ázsiai szubkontinens országai közötti kapcsolatok, mielőbb normalizálódnak, s békés fejlődésük feltételei megszilárdulnak. hisszük, hogy a banglades-i kormány külpolitikája kedvező hatással lesz a térség békéjének és biztonságának megerősítésére.

az elnöki tanács elnöke ezután szívélyes beszélgetést folytatott a nagykövettel, aki ezt követően a hősök terén megkoszorúztatta a magyar hősök emlékművét./mti/

13.15/a

-.-
- 27 -

Tó13³⁵

bb 44. időjárásjelentés

ny -cz

1973. december 13.

a meteorológiai intézet jelenti december 13-án, 12 órakor:

a hőmérséklet emelkedik

a skandináv-félsziget fölött nagy kiterjedésű ciklon örvénylik, amely nedves, enyhe léghullámokat szállít nyugat-európában át közép-európa fölé. hatására az alpok és a kárpátok nyugati lejtőin, valamint a német-Lengyel síkságon sokfelé havazik. az óceáni levegő kelet felé vonulását megerősödő dél-nyugati, nyugati szél és hőmérsékletemelkedés kíséri, nyugat-európában szerdán a legmagasabb nappali hőmérséklet plusz 5, plusz 10 fok között alakult. a következő 36 órában az említett óceáni levegő elárasztja a kárpát-medencét is, így változékony, szeles lesz az időjárás, a hőmérséklet emelkedik.

hazánkban szerdán az ország északkeleti felében borult idő volt, több helyen gyengén havazott. a lehullott csapadék mennyisége nem volt számottevő. a déli megyékben időként kissé felszakadozott a felhőzet és 2-4 órán át sütött a nap. a hőmérséklet napközben 0-6 fok között volt. ma hajnalra szeszélyes területi eloszlásban mínusz 5- mínusz 11 fokig hűlt le a levegő. délelőtt erősen felhős, párás, keleten egy-két helyen ködös idő volt. a hőmérséklet 11 órakor mínusz 1- mínusz 6 fok között alakult. budapestben szerdán a hőmérséklet napi középértéke mínusz 2.5 fok volt, 3.6 fokkal alacsonyabb mint a százéves átlag. ma 12 órakor budapestben a hőmérséklet mínusz 4 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 764 mm, erősen süllyed.

várható időjárás péntek estig: erősen felhős idő, előbb a dunántulon, majd az ország többi részén is havazással, havasesővel, később esővel. megélénkülő, időnként megerősödő délnyugati, nyugati, pénteken a dunántulon viharossá fokozódó északnyugatra forduló szél. a hőmérséklet emelkedik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet plusz 1- mínusz 4, keleten mínusz 5-8 fok, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 0 plusz 5 fok között.

távolabbi kilátások kedd reggelig: szeles, felhős, változékony idő, ismétlődő havasesőkkel, a hegyeken havazással. a legalacsonyabb hajnali hőmérsékletek plusz 1 mínusz 5 fok között, északkeleten mínusz 7 fok körül. legmagasabb nappali hőmérsékletek 0 plusz 5 fok között. jelentős mennyiségű /legalább 5 mm/ csapadék az ország területének 70 százalékán várható.

a duna vizállása budapestnél: 307 cm./mti/

13.20/ny

-28-

bb.45. a világ első lexikona a fejlődő országokról - az akadémiai kiadó sajtótájékoztatója

t/tr/mm/zs/a/hgy

1973. december 13.

az akadémiai kiadó 1328 oldalon, négyezer címszóval és mintegy 270 táblázattal kiadta a világ első lexikonát a fejlődő országokról.

a lexikont bográr józsef akadémikus, a világgazdasági tudományos tanács elnöke, a magyar tudományos akadémia világgazdasági kutató intézetének igazgatója, kende istván egyetemi tanár, a lexikon főszerkesztője és bernáth györgy, a kiadó igazgatója mutatta be a sajtó munkatársainak.

amint elmondták, a lexikon a gazdaságilag gyengén fejlett országok - pontosabban mintegy száz ország és 70-80 gyarmati terület - történelmi, jogi, gazdasági vonatkozású adatait dolgozza fel. az adatokat túlnyomórészt az ensz hivatalos közleményeiből merítették.

a lexikon elvileg az 1973 elején fennállt állapotokat rögzíti, de az utóbb bekövetkezett nagyobb jelentőségű eseményekkel még a tördelés után is kiegészítették, körülbelül 73 szeptember elejéig.

a lexikon nem csupán a szakembereknek szól, hanem az érdeklődő nagyközönségnek is. első kiadása mintegy 10 ezer példányban jelent meg./mti/

--

bb.46. csütörtökön hazaérkezett

hh/zs/a/hgy

1973. december 13.

a német demokratikus köztársaságból a hazafias népfront országos tanácsa küldöttsége, amely szemők józsef alelnök vezetésével az ndk nemzeti frontja vendégeként a két mozgalom közötti kapcsolatok továbbfejlesztésének kérdéseiről folytatott tárgyalásokat. /mti/

--

13.18/a

- 29 -

bb.47. kiskörut kecskeméten - megváltozik a város elavult tömegközlekedési rendje

vid-kz/fé hgy 1973.december 13.

a munkásvárossá, ipari centrummá fejlődött kecskemét tömegközlekedése elavult. a korszerűsítése alapjául szolgáló dokumentum a megyeszékhely tömegközlekedés-fejlesztési tanulmánytervét - csütörtöki ülésén vitatta meg, s fogadta el a város tanácsa. a tanulmánytervet - a volán tröszt és az uvaterv közreműködésével történt több évi előzetes vizsgálat alapján - a bács-kiskun megyei tervező vállalat készítette. a felsőfoku regionális központi szerepet betöltő városnak az iparosítás, az új városrészek kialakulása nagyvárosias szerkezetet kölcsönzött. régi kisvárosias - egyközpontu - közlekedési rendje már nagyon gyakran elviselhetetlen túlszűfolttságot okoz. a terv szerint ezt közlekedési alközpontok kialakításával szüntetik meg. a tanács határozata szerint három tömegközlekedési alközpontot már 1974-ben és 1975-ben át kell adni. messzemenően figyelembe veszik azt az igényt, hogy a kecskemétiiek egyszerűbben, gyorsabban, sok esetben a városközpont elkerülésével jussanak el munkahelyeikre. ezzel kapcsolatban sor kerül majd a lépcsőzetes munkakezdés kiszélesítésére is. mindez a jelenleginél jobb ut viszonyokat is feltételez, ezért az utakat szükség szerint folyamatosan javítják, kialakítják a megfelelő utfordulókat, s kiépítik a tervezett kiskörutat./mt1/

Lot

bb.48. kedveltek a kecskeméti magnók - újabb típusok gyártását kezdték meg

vid-kz/fé hgy 1973.december 13.

négysávos sztereomagnó nullszéria gyártását kezdték meg a budapesti rádiótechnikai gyár kecskeméti üzemében. a tiszta, tökéletes hangvisszaadásra alkalmas készülékek - az mk-42, mk-43-as - két változatban kerülnek majd forgalomba. az egyik komplett hangszorófelszereléssel lesz ellátva, a másikat csatlakozókkal gyártják a már meglévő hangszorókhoz. a tetszetős kivitelű kazettás rendszerű készülékek sorozatgyártását jövőre kezdik meg. a munkaszalagok egyrészt a kedvelt „népmagnó”, fut még, amelyből hétézet csomagolnak még az ünnepekig./folyt.köv./

- 30 -

14.35./fé

101425

bb.48. /kedveltek... folyt./fé

ezzel teljesítik az idej hazai és külföldi megrendeléseket, az olcsó magnókból, az utolsó szállítmánnyal együtt, hatvanezer hagyja el a gyárat. ennek felét az ndk-ba küldték.

az idej év gyártmányfejlesztésének, választókbővítésének eredménye, hogy keresettek, kedveltek a kecskeméti magnók. a hordozható készülékek olcsó áron - a korábbinál mintegy ezer forinttal kevesebért - kerültek az üzletkebe. versenyképességüknek bizonyítéka, hogy külföldön is piacot találtak. már a „magnócsalád”, újabb tagjaira, a sztereóköszülékekre is érkezett megrendelés, s így nagyobb részt expontra gyártják majd./mt1/

--

a szerkesztőségek figyelmébe !

mai bb 33. számú „acél györgy látogatása az elte-n,, című hírünk végéhez az alábbi kiegészítést adjuk:

„a csütörtöki látogatáson részt vett dr. orbán lászló művelődésügyi minisztériumi államtitkár is,,./mt1/

--

bb 49. több szeszmentes büfé az utasellátó vállalatnál - ülést tartott a vasutasok szakszervezete központi vezetősége

t kg/tr/ny ie hgy

1973. december 13.

javultak az utasellátó vállalat dolgozóinak élet-és munkakörülményei az utóbbi három évben - állapította meg a vasutasok szakszervezetének központi vezetősége a csütörtöki ülésen. különösen a szociális ellátás javult gyors ütemben, az új és korszerűsített üzemekben már mindenütt tágas öltözőt, zuhanyozót építettek, 18 még nem korszerűsített üzemben pedig bevezették a melegvizet. a megfelelő hőmérséklet biztosítására 225 modern fűtőberendezést szereztek be.

/folyt köv/

-31-

101425

bb 49. több szeszmentes...folyt/ny

a vállalatoknál dolgozók 65 százaléka nő, ezért a vállalatvezetés megkülönböztetett figyelmet fordít a nők érdekvédelmére. a többgyermekes anyáknak az iskolai év kezdete előtt rendszeresen iskolázási segítyt adnak, csakugy, mint a gyermeküket egyedül nevelő anyáknak. a fiatalok és terhes nőket túlórában nem foglalkoztatják. több intézkedés segíti a nők szakmai, általános és politikai műveltségének emelését.

az elnökség a szolgáltatásokkal is foglalkozott. ezek színvonalát emelkedett, ezt jelzi; a kocsmajellegű üzleteket fokozatosan bisztróvá alakítják, hogy mind több helyen szolgálhassanak fel melegebbé. több tejet, mosott gyümölcsöt értékesítenek a büfékben, mint korábban, nem kielégítő viszont az ellátás friss, jóminőségű péksüteményből.

az utasellátó vállalat fejlesztési programjában a szeszmentes bisztrók és büfék hálózatának gyorsabb kiépítése is szerepel. a nyugati és keleti pályaudvaron, valamint a balaton néhány állomásán már felállítottak szeszmentes büféket, két év alatt összesen tizenötöt./mti/

-. -

bb 50. az élelmiszeripar hazai ujdonsága - hántolt borsó és borsóliszt az új káli üzemből

vid/kz/ny hgy

1973. december 13.

a heves megyei kálban csütörtökön megkezdte próbaüzemelését az ország legkorszerűbb borsóhántoló malma. a 30 millió forintos költséggel létrehozott új üzem műszaki berendezése és technológiája nem csak hazai, hanem európai viszonylatban is a legkorszerűbbek sorába tartozik. a vezérlő pultról, gombnyomással egyetlen technológus irányítja a műveleteket. az automaták először tisztítják, válogatják, osztályozzák a borsószemeket, azután gözölnek és szárítják, végül pedig hántolják, csiszolják, koptatják, fényesítik és zsákokba csomagolják. az üzemből évente 500 vagon borsót tisztítanak meg héjától, 100 vagon borsóból pedig lisztet őrölnek.

az új malom a magyar élelmiszeripar ujdonsága, hiszen ilyen nagy mennyiségű hántolást egyetlen üzemből sem végeznek, borsólisztet pedig itt gyártanak először hazánkban. a hántolt borsó és a magas fehérjetartalmu borsóliszt iránt nagy az érdeklődés a nemzetközi piacon. az új káli üzem is döntően export igényeket elégít majd ki./mti/

14.00/ny

-. -
-32-

Tolkuur

bb 51. nemzetközi szolidaritási akciók a szenvedő népek megsegítésére - sajtótájékoztató a divsz budapesti székházában

t mir/gk/ny zs hgy

1973 december 13.

a demokratikus ifjúsági világszövetség soronkövetkező végrehajtó bizottsági ülésének programjáról és a divsz nemzetközi szolidaritási akcióiról tartottak csütörtökön sajtókonferenciát a szövetség budapesti székházában. a divsz legközelebbi végrehajtó bizottsági ülését december 17-én bukarestben rendezik meg - mondotta a sajtó képviselőinek Alain Therouse, a szövetség főtitkára. ez a munkaülés hívja majd össze a divsz 1974 végén megrendezendő IX. kongresszusát. a végrehajtó bizottság ülésén külön napirendi pontként vitatják meg a vietnami, a chilei, valamint a közkeleti országok népei iránt vállalt világméretű szolidaritás feladatait.

a sajtótájékoztatón Tosko Toskov, a nemzetközi ifjúsági szolidaritási és barátsági szolgálat igazgatója számolt be a divsz szolidaritási akcióinak eredményeiről. elmondotta, hogy tavaly év elejétől a korábbiaknál is konkrétabb formákat öltött a világ fiataljainak szolidaritása a földkerekség szenvedő népeivel. ennek keretében a divsz nemzetközi orvoscsoportot küldött Chilébe, hogy részt vállaljanak a népi egészségügy megszervezésének feladataiból. közvetlenül ezután a demokratikus ifjúsági világszövetség tag- és baráti szervezeteinek közreműködésével 70 tagú nemzetközi ifjúsági brigádot állítottak össze, amely két kubai ifjúsági brigáddal közösen egy mintaiskolát épített fel Kubában. a fiatal kubai mártírforradalmár Julio Antonio Mella nevét viselő nemzetközi ifjúsági brigád eredményei alapján tavaly novemberben a divsz Moszkvában megtartott végrehajtó bizottsági ülésen úgy határozott, hogy ez a brigád állandó jelleggel részt vállal a rászoruló országok megsegítéséből. ennek megfelelően az idén áprilisban a divsz szervezésében nemzetközi ifjúsági orvoscsoport utazott Bissau-Guinea felszabadított területeire, ahol a brigád tagjai átlagosan fél évet dolgoztak. a sajtókonferencián a brigád két orvos tagja is beszámolt a portugál gyarmatosítók napalmokkal és repeszbombákkal végrehajtott pusztító akcióiról, s arról a hatékony segítségéről, amelyet a szocialista országok, elsősorban a Szovjetunió nyújt Bissau-Guinea népének felszabadító harcához.

a tájékoztató bejelentették azt is, hogy a divsz és a nemzetközi diákszövetség felhívása alapján a szocialista országok fiataljai több mint egymillió dollárt, a világ többi részének ifjúsága pedig 600 ezer dollárt gyűjtött össze egy hanoi mellett építendő gyermekórház költségeire, s most a gyűjtés után - a tervek szerint - egy nemzetközi szolidaritási brigád is részt vesz az építkezésen.
/folyt köv/
14.30/ny

-33

Tolkuur

bb 51. / nemzetközifolyt/ny

elmondották, hogy a közel-keleti országokkal kapcsolatos szolidaritási akció keretében novemberben kéthetes szíriai, egyiptomi uton vett részt a divsz egyik küldöttsége. utjuk során megállapodtak abban, hogy január végén, február elején egy nemzetközi ifjúsági újságíróküldöttség utazik a frontországokba, lehetőleg az izrael által megszállt területekre is. a megbeszélések során szóba került, hogy szíriában és egyiptomban újabb nemzetközi ifjúsági szolidaritási brigádok veszik ki részüket az újjáépítésből, s tervezik azt is, hogy 1974-ben további orvosbrigádok látogathatnak el angola és mozambik felszabadított területeire./mti/

bb 54. Luca-napi ,, Legényvizsga,, borsodban

vid/fm/ny hgy 1973. december 13.

december 13. - Luca napja - borsod számos vidékén a falvak ,, jeles napjai,, közé tartozik. az ehhez a naphoz tartozó hiedelmek, népszokások már régen elveszítették régi tartalmukat, de sok helyen még napjainkban is a közös szórakozásra, mókázásra nyújt alkalmat, s kedves emlékeket ébreszt az idősebbekben.

borsod megye egyes részein, így a száraz-völgyi községekben az idén is ,, szabadnapot,, kaptak december 13-án az asszonyok. régi szokás szerint ezen a napon ugyanis csak a férfiak dolgozhattak, ők rakták a tüzet, s az ő tisztük volt a házkörüli aprójószág el látása is. a ,, bakterok,, azaz éjjeliőrök híjján az abauji részen a pásztorok, mezőrők szórták körüli szalmával a házakat, amelyet azután összesepertek, s a tyukólba rakták, hogy ,, sok tojást adjanak,,.

a hernád-völgyének néhány községében még ma is szokás, hogy Luca napján alkonyat után a legények végigjárják a falut, s szalmával szórják be a lányos házak környékét, úgyhogy a háziak lehetőleg ne vegyék észre. ezt a lányoknak kell összesöpörni. hajnalban ,, legényvizsgán,, ellenőrzik: ki milyen szemfüles, ügyes és nem utolsósorban szorgalmas volt. aki a legényvizsgán ,, megbukott,, azt nemcsak hogy táncba nem viszik, de háziasságáról is rossz véleményel vannak.

a bükk palóc falvakban csütörtökön is megtartották a ,, szuplikálást,,. fiatal fiúk csoportosan keresték fel a rokonokat, ,, megvesszőzték,, őket, hogy fűrgék maradjanak./mti/

14.35/ny

-34-

Tólkur

bb.52. félszáz orosz nyelvtanfolyam borsodban

vid/p fm hgy 1973. december 13.

a miskolci központi orosz nyelviskola szervezésében csütörtökön az ötvenedik orosz nyelvtanfolyam kezdődött borsodban. a legtöbb tanfolyamot - negyvenet - miskolcon szervezték, külön ifjúsági és külön felnőtt csoportok részére. három csoportban tanulnak oroszul a diósgyőri Lenin kohászati művekben, köztük szocialista brigádtagok. a máv miskolci igazgatóságának területén elsősorban azokon a szolgálati helyeken szerveztek orosz nyelvi tanfolyamot, ahol az idegenforgalmi látogatottság ezt megkívánja. a magyar-szovjet baráti társaság tagcsoportjának közreműködésével a szerencsi csokoládégyárban, valamint a pálházai perlitüzemben is tanulnak oroszul.

az orosz nyelvre a legkorszerűbb módszerekkel oktatják a hallgatókat. képes diavetítésekkel teszik szemléletessé az előadásokat, míg a helyes kiejtés elsajátítását magnószalagok teszik lehetővé.

a borsodban szervezett orosz nyelvtanfolyamokat mintegy ezren látogatják./mti/

-.-

bb.53. végetért az ergonómiai konferencia

vid/p fm hgy 1973. december 13.

szegeden csütörtökön befejezte munkáját a iii.országos ergonómiai konferencia, amelyen több mint 400 hazai és külföldi tudományos kutató vett részt. három szekcióban több mint 30 előadás alapján megvitatták a dolgozó emberrel, illetve a munkával -egyebek között a dolgozó pszichológiájával, a fiziológiával az antropometriával, a munkaszociológiával -foglalkozó komplex tudományágnak a hazai eredményeit és feladatait.

az előadók, felszólalók, illetve a kerekasztal-beszélgetések résztvevői elmondották, hogy az ergonómia hazánkban viszonylag fiatal tudományág, alig egy évtizedes múltat tekint vissza. művelői három évenként vitatják meg tapasztalataikat. ez alkalommal az ergonómiának az ipari fejlődésben betöltött szerepéről, az embernek a különféle munkakörökbe történő helyes beilleszkedéséről, valamint a gyártás-és gyártmányfejlesztés ergonómiai kérdéseiről tanácskoztak.

/folyt köv ./
14.30/p

-35-

Tólkur

no.53./ végetért az ergonómiai.....folyt./-a

a konferenciát most első alkalommal rendezték vidéki városban, ezúttal szegeden. országosan is számottevő bázisa ott az ergonómia tudományának a juhász gyula tanárképző főiskola pszichológiai tanszéke. szoros kapcsolatban állnak számos szegedi nagyvállalattal, így a kenderfonó és szövő gyáregységeivel, s a taurus gumigyárral. ezeken a helyeken külön ergonómiai laboratórium is működik, rendszeres tudományos vizsgálatokat folytatnak azzal kapcsolatban, hogy a dolgozók a munkahelyen milyen szindinamikai és egyéb környezeti viszonyok között dolgoznak. vizsgálják egyebek között a munka ütemének -szükség esetén öt-tíz perces munkaközi szünetek, kávézás, stb - hatását a dolgozók kedélyállapotára, s egyben a munka termelékenységére. ezzel kapcsolatban a vizsgálatok, adatok egész tömegével rendelkeznek, amelyeket természetesen az érintett üzemek rendelkezésére bocsátanak. más előadók arról számoltak be, hogy az ergonómia eredményes alkalmazásához nélkülözhetetlen ilyen adatok tömegét miként lehetnének komputerek,, nyelvére,, lefordítani, hogy mielőbb a gyakorlatban is alkalmazhassák a tudományos kutatások eredményét.

előadás hangzott el egyebek között a balesetek és a meteorológiai események összefüggéseivel, természetesen ugyancsak ergonómiai vizsgálatok alapján. a gumipariban folytatott ilyen kutatások megállapították, hogy szoros az összefüggés a balesetek gyakorisága és a meteorológiai viszonyok - az időjárási fronttevékenység, stb - között, ezért nemrégiben úgy döntöttek, hogy kísérletképpen felhasználják az orvometeorológiai előrejelzéseket a balesetek megelőzésére. mindez tehát összefügg azzal az ergonómiai tétellel, hogy az ember a környezet ingereire érzékenyen reagál. a gumipariban az első kedvező eredmények alapján elhatározták, hogy még alaposabban tanulmányozzák a meteorológiai hatásokat, s az ellene való védekezés módját. beszámoltak arról is, milyen kedvező eredményeket értek el a helyes szindinamika alkalmazásával, tehát azzal, hogy üzemcsarnokok, oszlopok, gépek megfelelő színezésével hogyan javították a dolgozók közérzetét, úgy érte

ke el gumipari melegüzemben hidegérzetet keltő hatást, hegesztő üzemben csökkentették az iverfény és a környezet közötti erős fénykontraszt-hatást, az édesiparban pedig még kesernyész hatást keltő színárnyalatot is kiderítették a kellemetlen édeskés szag ellensúlyozására. újabb az ergonómiai vizsgálatokat kiterjesztették a mezőgazdasági nagyüzemekben dolgozóakra is.

a konferencia résztvevői megállapították: akkor lehet ékeken a területeken hatékony eredményekre számítani, ha az ergonómiát a műszaki egyetemeken s más felsőoktatási intézményekben széleskörűen és megfelelő színvonalon oktatják, továbbá ha a tudományágban szerzett ismereteket már a gyárak, üzemek tervezésénél alkalmazzzák, s végül ha a kapcsolódó tudományágak szorosabban együttműködnek. nagyban segítené a tudományágak eredményes tevékenységét speciális tudományos kutatóintézet létrehozása./mt1/

14.30/a

- 36 -

Tolysz

v

bb.55. az édosz javaslata: meg kell javítani a vállalatok és a tanácsok együttműködését a gyermekintézmények fenntartásánál

t/jf/fk/aie/a/hgy

1973. december 13.

az élelmiszeriparban dolgozók döntő többsége nő, ezért is jelentős az édosz-nak az a vizsgálata, amely a vállalati gyermekintézmények helyzetét tárta fel és több hiányosságra hívta fel a figyelmet. az édosz elnöksége csütörtöki ülésén foglalkozott az üzemi bölcsődék és óvodák működésével, s egyebek között megállapította, hogy nem elégítik ki a növekvő igényeket, nagy bennük a zsúfoltság. nehezíti a helyzetet, hogy az 55 gyermekintézmény közül mindössze tíz felel meg a követelményeknek, a többi jórészt elavult, átalakításra vár.

a szakszervezet figyelemzett arra, hogy a gyermekintézményekkel kapcsolatban több helyen nincs meg a kellő összhang a vállalatok és a tanácsok között, például a budapesti husipari vállalat 300 ezer forintot fizetett be bölcsődei helyek biztosítására és 25 gyerek elhelyezésére nyújtott be igényt, ezzel szemben a tanács csak négy helyet biztosított - ami - a vállalat véleménye szerint - nem áll arányban a költségekkel, másutt is hasonló a helyzet, s ezért a szakszervezet azt javasolja: vizsgálják meg, ismét mindazokat a kooperációs lehetőségeket, amelyek alapján a tanács előnyben részesíti a gyermekintézmények fenntartási költségeiben és a fejlesztésben részt vállaló üzemeket.

a gyermekintézményeket fenntartó vállalatokra - amint az elnökség megállapította - többletkiadás hárul azokkal a vállalatokkal szemben, amelyek nem rendelkeznek óvodával, bölcsődével, de dolgozóik gyerekeit mégis elhelyeztetik más üzemek óvodáiban, bölcsődéiben. helyes lenne, ha a fenntartási, illetve létesítési költségekből a gyermekintézménnyel nem rendelkező vállalatok is részt vállalnának, mert visszas helyzetet teremt, hogy a gyermekintézményt fenntartó üzemek saját részesedési alapjukból fizetnek bölcsődei-óvodai hozzájárulást, - más vállalatok után is./mt1/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

ms/tm/zs/a/hgy

1973. december 13.

mai bb.45-ös anyagunk/ a világ első lexikona..../második bekezdésének harmadik sorában kende istván után az egyetemi tanár szavak törlését, és helyette a kandidátus szó beírását kérjük./mt1/

14.50/a

- 37 -

101500

bb 57. piért sajtótájékoztató

t ni/fk/ny ie hgy

1973. december 13.

csütörtökön a papir-és irodaszer nagykereskedelmi vállalat vezérigazgatója, erdélyi györgy sajtótájékoztatót tartott a lakosságot érintő ezévi papirellátásról, a karácsonyi felkészülésről és a vállalat néhány jövő évi tervéről.

1973-ban jelentősen vult a lakosság papirellátása, amelyet elsősorban a hazai papiripar nagyarányu fejlődése tett lehetővé. idén az iskolakezdéskor az alapvető iskolaeszközökből zökkenőmentes ellátást biztosítottak, de egyéb területeken is előbbre léptek. kiemelte például a vezérigazgató, hogy 1968-ban a 20 tonna papirzsebkendőt is nehezen adták el, idén viszont 1600 tonnát forgalmaznak. egyre többen kívánják tapétáztatni lakásukat, a magyarországon forgalomba kerülő tapéta 80 százalékát a piért biztosítja, ügyelve az elfogadható árakra. a legolcsóbb papirtapéta tekercse 27 forint, a legdrágább öntapadó angol tapétát 300 forintért árulják. az ez évi forgalom 250 ezer tekercs, ennek 60 százaléka jugoszláv, csehszlovák, belga, olasz, angol import. az egyre növekvő kereslet egyelőre megelőzi a vállalat által biztosított kínálatot.

a karácsonyi papírárukból is bőséges a választék. a 30 millió forint értékű karácsonyfadisz jelentős része csehszlovák áru. a 200 féle karácsonyi lapból 17 milliót, az újévből 100 félet és 5 milliót hoznak forgalomba. az ár: 80 fillértől 2 forint 60 fillérig. az ajándéktárgyakból is lesz elegendő. autós- és falinaptárak, határidőnaplók, emlékkönyvek, bélyeg-és fényképalbumok nagy választékban kaphatók. a különböző karácsonyi csomagoló papirokból is mindenki kedve szerint válogathat. negyvenféle golyóstoll, hazai és külföldi rost ironok - emba és pelikán - állnak a vásárlók rendelkezésére.

a gyerekek 15 féle kifestőkönyvből válogathatnak, amelyekből 700 ezer darab van a boltokban, 5 forint 40 fillértől 15 forintos árig. tizennégy forint darabja az idén először kapható hatféle minibábnak, amelyeket a tájékoztató füzet szerint kívághatnak és összeragaszthatnak a gyerekek.

/folyt köv/
14.50/ny

-38-

NA 1520

F.
H.
39. lap

a szerkesztőségek figyelmébe!

kz/e hgy

1973. december 13.

mai bb. 35. sz. hírünk /uj üzemépület avatásával.../ alutól számított 4. sorának végétől a szöveg helyesen:

...párt- és állami szervek képviselői. az ünnepségen hat alapító tag...

dr. tar imrének, a megyei pártbizottság első titkárának a neve tehát t ö r l e n d ő az anyagból. /mti/

...-

bb. 59. százezer forint a „szébb településért”, versenyben kiemelkedő munkát végzett somogyi fiataloknak

vid/e fm hgy

1973. december 13.

a kisz somogy megyei bizottsága és a megyei tanács a kisz alapszervezetek és az uttörőcsapatok részére - a „tegyünk többet somogyért”, mozgalom keretében - meghirdette a „fiatalok a szébb településért”, elnevezésű versenyt. a megyei tanács összesen százezer forint díjat tűzött ki a versenyben kiemelkedő munkát végző fiatalok jutalmazására. az eredményeket csütörtökön ismertették kaposváron, és ebből az alkalomból adta át weisz zoltán megyei kisz-titkár a jutalmakat.

hetvenhat kisz-alapszervezet és uttörőcsapat nevezett be a versenybe, és ezek közül husz alapszervezet és négy uttörőcsapat kapta a százezer forintot. /mti/

...-

bb. 60. megalakult a kórusok tanácsának fejér megyei szervezete

vid/e fm hgy

1973. december 13.

fejér megyében, ahol régi hagyományai vannak a kórusmozgalomnak, csütörtökön - az énekkarok tevékenységének segítésére, koordinálására - megalakult a kórusok országos tanácsának fejér megyei szervezete. az alakuló ülésen - amelyen a kórusmozgalom irányítóin, a kórusvezetőkön kívül gazdasági szakemberek is részt vettek - célul tűzték ki a régi munkáskórusok hagyományainak felelevenítését. /mti/

...-

-40-

15.43/e

NA 1600

bb. 61. zsufa mátyás textil-falikép-kiállítása békéscsabán

vid/e fm hgy

1973. december 13.

békéscsabán csütörtökön kiállítás nyílt zsufa mátyás békéscsabai iparművész textil-falikepeiből. a fiatal művész - szokatlan módon - gépi kötéssel állítja össze élénk színű falikepeit, amelyek lakások és irodák díszítésére egyaránt alkalmasak. /mti/

...-

bb. 62. szombaton nyílik a xiii. kerületi képző- és iparművészek tálata a műcsarnokban

t zsu/gg/e zs hgy

1973. december 13.

december 15-én, szombaton nyílik a xiii. kerületi képző- és iparművészek nagyszabású kiállítása a műcsarnokban -, köztülte csütörtöki sajtótájékoztatóján farkas róbert, a xiii. kerületi tanács általános elnökhelyettese.

három évenként újra és újra megrendezik az angyalföldi művészek tálátát, amelyre most negyedszer került sor. a főváros centenáriumának jegyében rendezett tálatra a művészek is fokozott gonddal készültek. a zsűri 114 művész közel 300 munkájából választotta ki a legjobbakat, s így 80 résztvevő 177 művét láthatják majd az érdeklődők a szombaton nyíló tálaton. szerepelnek majd a kiállításon festmények, szobrok és iparművészeti tárgyak is.

az egyik teremben a történeti anyagot mutatják be, amelyben többek között kernstock károly, ék sándor, dési huber istván festményeit, vedres márk és ferenczy béni szobrait láthatják a nézők. a mai anyagot négy teremben helyezték el, ahol olyan művészek képviseltetik magukat, mint kokas ignác, somogyi jános, óvári lászló, papp gyula, scholz er., würtz ádám, kiss györgy, murai róbert, bálint ildikó.

a nagyszabású tálátot január 13-ig tekinthetik meg az érdeklődők. /mti/

...-

NA 1605

-41-

bb. 63. népesedéspolitikai taná

athelyen

vid/e fm hgy

3. december 13.

a vas megyei üzemek, intr
lösei csütörtökön szombathely
tikával kapcsolatos időszerű
dolgozó nő képviselőjében mer
bölcsődék és óvodák építésén
tájk, hogy szombathelyen a negyedik ötéves tervidőszakban a
tervezett ezerrel szemben 1,100 óvodai hely épül társadalmi
összefogással. a plusz száz helyet a kisz-lakótelepi fiatal
házások kapják.

hangsúlyozták, hogy a gyerek nemcsak három évig gyerek,
hanem később is gondoskodni kell róla. ezért kérték a közét-
keztetés, az iskolai napközi otthoni és a kollégiumi ellátás
javítását, a hálózat bővítését. a megye nagy erőfeszítéseket
tesz e téren is: három általános iskolai kollégium épül a
községekben, szombathelyen pedig kollégiumi városrész létesül.
a megyei tanács a napokban elfogadott oktatásfejlesztési ter-
vében célul tűzte ki, hogy 1985-ig az általános iskolai tanu-
lók 50-55 százalékát napközi otthoni ellátásban részesítik.
olyan feltételeket teremtenek, hogy a nyolcadik osztályt vég-
zettek túlnyomó többsége továbbtanulhasson. külön támogatást
nyújtanak a fizikai dolgozók tehetséges gyermekeinek tanulá-
sához. /mti/

bb. 64. a munkásszálló csak átmeneti lakás - a szakszervezetek
fejér megyei tanácsának ülése

vid/e fm hgy

1973. december 13.

évről-évre csökken a munkásszállás vonzereje fejér megyé-
ben -, állapította meg csütörtöki ülésén a szakszervezetek fe-
jér megyei tanácsa. a megyében működő 154 munkásszálláson mind-
össze 6 400 dolgozó lakik, az összes foglalkoztatottaknak csu-
pán három százaléka. a munkásszállások kihasználtsága alig
haladja meg a 70 százalékot, a lakók cserélődése gyors. mindez
arra utal, hogy a dolgozók a munkásszállást csupán átmeneti
megoldásnak tekintik.

/folyt.köv./
15.57/e

- 42 -

NA 16⁰⁵

bb. 64. /a munkásszálló...folyt./e

a munkásszállásokon lakók helyzetét vizsgáló szakszerve-
zeti felmérés kimutatja, hogy 1969-hez képest a legkorszerűbb
vállalati munkásszállók lakóinak száma is egyharmaddal megfo-
gyatkozott és a lakók kétharmada segéd- és betanított munkás.
a munkásszállók színvonala általában megfelelő, de kirívóan
elnyagolt szállást tart fenn az enyingi állami gazdaság, a
sínatelepi állami gazdaság, az ercsi cukorgyár és a székes-
hérvári husipari vállalat. a jelentés megállapítja, hogy a
munkásszállások egyikében sem alakult ki önkormányzat, az ott-
honos berendezkedés ismeretlen, rendszeres kulturális élet csu-
pán a fejér megyei állami építőipari vállalat székesfehérvári
szállójában folyik.

a szakszervezetek fejér megyei tanácsa úgy foglalt állást,
hogy a megyében új munkásszállást csak külön engedéllyel le-
hessen létesíteni, a nem megfelelő szállásokat pedig meg kell
szüntetni. intézkedési tervet fogadtak el a munkásszállói terv-
szerű, politikai nevelőmunka, kulturális élet és a megfelelő
szakszervezeti érdekvédelmi tevékenység elősegítésére. /mti/

bb. 65. tudományos ülés az akadémián az 1848-as magyar
forradalomról

m t mir/tm/e zs hgy

1973. december 13.

csütörtökön az 1848-49-es magyar forradalom 125. évfor-
dulójára emlékezve, kétnapos tudományos ülés kezdődött az
akadémia várban lévő kongresszusi termében. a magyar tudomá-
nyos akadémia filozófiai és történettudományok osztálya, va-
lamint az mta történettudományi intézete és a magyar történel-
mi társulat által rendezett tanácskozást pach zsigmond pál
akadémikus nyitotta meg. hangsúlyozta, hogy a tudományos ülés-
szaknak szánták azt a feladatot, hogy alaposabban és mélyebben
megismertesse 1848-49 jelentőségét hazánk történelmében. jó
alkalom ez az ülés az arra is, hogy összegezzük az utóbbi egy-
másfél évtized történettudományi kutatásainak eredményeit.

a megnyitót követően dr. spira györgy és katus lászló
kandidátusok, valamint szabad györgy, a történelemtudományok
doktora tartottak érdekes előadásokat az 1848-as forradalom
történetének kutatási eredményeiről. az ülés pénteken
újabb előadásokkal folytatódik. /mti/

16.00/e

- 43 -

NA 16¹⁰

bb. 66. dr. heiczman jános bakuba utazott

fk/e ie hgy

1973. december 13.

dr. heiczman jános kohó- és gépipari miniszterhelyettes vezetésével csütörtökön elutazott bakuba a magyar delegáció, amely részt vesz a magyar-szovjet elektrotechnikai állandó munkacsoport 9. ülésén. az ülésen megtárgyalják az erősáramú ipar területén folyó gazdasági és műszaki-tudományos együttműködés fő irányait, s egyeztetik a kölcsönös szállítások előirányzott volumenét. /mti/

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb. 46. sz. hírünk /csütörtökön.../ 1. bekezdésének 2. sorában a szöveg helyesen:

...küldöttsége, amely az ndk nemzeti frontja vendégeként...

/a közbeeső név elhagyandó/

/mti/

bb. 67. a gyermekes családok fokozott támogatását sürgetik csongrádban a szakszervezetek

vid/e fm hgy

1973. december 13.

a népesedés helyzetét elemző adatok szerint a lakosság lélekszámához viszonyítva az ország megyéi közül csongrádban születik a legkevesebb gyermek. a terhes nőknek alig 40 százaléka hozza világra gyermekét, nagyon magas a művi vetélések száma. a családoknak csak 28 százalékában található két- vagy ennél több gyermek.

a népesedés kedvezőtlen alakulását csak részben lehet indokolni azzal, hogy a megyében nagyon magas, több mint 75 százalékos a nők foglalkoztatottsága, és sok fiatal házasság

lakásra -, állapították meg a szakszervezetek csongrád megyei tanácsa csütörtökön szegeden tartott ülésén. az egyik legfőbb tennivalóként ezért azt jelölték meg, hogy a munkahelyeken fokozottabban kell támogatni a gyermekes dolgozókat. a családot védő és segítő állami intézkedések végrehajtásának ellenőrzésén túl feladatuk adták a szakszervezeti bizottságoknak: mindenütt olyan légkört teremtsenek, hogy tisztelet, figyelem és megbecsülés öveze az anyákat, a terhes nőket.

/folyt.köv./

16.10/e

- 44 -

NA 1700

bb. 67. /a gyermekes családok...folyt./e

mivel a nagycsaládosok kedvezőtlen anyagi körülményeinek egyik oka a szülők szakképzetlensége, kezdeményezik, hogy a kisgyermekes és nagycsaládos anyák szakmai képzéséhez munkaidő kedvezményt adjanak a vállalatok.

a szakszervezetek helyi bizottságainak javasolták azt is, hogy rendkívüli anyagi juttatásokkal támogassák a nagycsaládosok és gyermekeik üdülését. felhívták a művelődésügyi intézményeket, hogy a téli iskolai szünet idejére minél több gyermekfoglalkozást szervezzenek, gondoskodjanak a dolgozók gyermekeinek napközi felügyeletéről.

nagy gond csongrádban is, hogy kevés az óvoda. az idén több mint 1 600 gyermeket nem tudtak felvenni helyhiány miatt. számos gyermekintézmény 130-150 százalékos kihasználtsággal működik.

dicséretes - állapították meg az szmt ülésén -, hogy az üzemek, vállalatok e gond enyhítésére mind több anyagi segítséget adnak a tanácsoknak. például csongrád városban három millió forinttal járultak hozzá az üzemek egy 150 gyermek befogadására alkalmas óvoda építéséhez. hódmezővásárhelyen a vállalatok támogatásával a tervezettnél kétszer nagyobb gyermekintézmény készülhetett el a kertvárosban. szentesen is a társadalmi összefogás teszi lehetővé, hogy az ötéves tervidőszak alatt 150 helyett 300 gyermek kerülhessen majd új óvodákba.

szegeden az elmúlt három hónap alatt hárommillió kétszáz-ezer forintot adtak az üzemek a gyermekintézmények fejlesztésére. több vállalat jelentette be, hogy saját erőből épít óvodát. a társadalmi összefogás tehát megkezdődött. az akció továbbra is a kiszélesítésére most a szakszervezetek - a kisz helyi bizottságával közösen - arra kérték a megye dolgozóit, hogy tartanak egy-egy kommunista műszakot, tegyenek újabb társadalmi munkafelajánlásokat a gyermekintézmények hálózatának gyarapítására. /mti/

16.13/e

-45-

NA 1705

bb. 69. biszku béla látogatása baranya megyében

vid/e hgy

1973. december 13.

biszku béla, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára szerdán délután baranya megyébe látogatott. pécssett, a pártszékházban dr.nagy józsef, a megyei pártbizottság első titkára, bocz józsef, czéggény józsef és dr. jerszi istván, a megyei pártbizottság titkárai, továbbá dr. földvári jános, a megyei tanács általános elnökhelyettese fogadta a vendéget, majd részletesen tájékoztatták baranya politikai, gazdasági, kulturális helyzetéről.

csütörtökön délelőtt biszku béla dr.nagy józsef és czéggény józsef társaságában résztvett és felszólalt a mecseki szénbányák vállalati pártbizottságának ülésén. a látogatás következő állomása a mecseki ércbányászati vállalat volt, ahol tóka jeno igazgató ismertette a vállalat életét, munkáját. a tájékoztató után bimbó józsef üzemvezető bemutatta az ércdusitót. ezt követően biszku béla a vállalat pártmunkásaival folytatott eszmeccserét.
/mti/

bb. 68. pécssett is aláírták az eszék és pécs testvérvárossá nyilvánításáról szóló okmányt

vid/e fm hgy

1973. december 13.

csütörtökön pécssett is aláírták az eszék és pécs testvérvárossá nyilvánításáról szóló okmányt. jozso petrovicsnak, az eszéki képviselőtestület elnökének vezetésével háromtagú delegáció érkezett pécsre, hogy megismételjék azt az aktust, amelynek november 15-én a jugoszláv testvérváros volt a színhelye.

a városi tanácsházban lezajlott ünnepségen jelen voltak baranya megye párt- és állami szerveinek, kulturális intézményeinek képviselői is. miután jozso petrovics és wieder béla tanácselnökök kézjegyükkel ellátták a két nyelven írott okmányt, sajtótájékoztatót ismertettek a testvérvárosi kapcsolat építésének terveit. mint elmondották, a határhoz közeli két város között hosszú éveken át szoros baráti kötelék szövődött. egyre inkább érlelődött az igény, hogy a városok politikai és állami vezetésének a kapcsolatot hivatalossá, szervezetté kell tennie. a két város vezetőinek egyöntetűen az a véleménye, hogy a tanácsok feladata a kapcsolat politikai elősegítése, szervezése, irányítása, míg a konkrét megállapodás az intézmények, vállalatok feladata.

/folyt.köv./
16.20/e

- 46 -

M 17¹⁰

bb. 68. /pécssett is aláírták...folyt./e

az a fő törekvés, hogy az együttműködés minél szélesebbkörű legyen az üzemek, gyárak, kulturális szervek, az egyetemek, színházak, sportintézmények, idegenforgalmi hivatalok között. tervezik testvérvárosi hetek rendezését, kölcsönös részvételt az ipari vásárokon. a barátkozást segíti majd az épülő drávaszabolcsi határhid megnyitása, amelyre jövőre kerül sor.

a testvérvárosi delegáció két napot tölt pécssett. pénteken megtekintik a város legfiatalabb üzemét, az új hídtechnikai gyárat és a nemrég megnyitott csontváry-muzeumot.
/mti/

bb. 71. szeles, csapadékos enyhe idő várható

1 sz/tm/ie/il hgy

1973. december 13.

a skandináv főltsziget felől nyugat-európán keresztül, enyhe óceáni léghullámok kelet felé vonulnak, közelednek kontinentális belseje felé. ez az enyhe csapadékos csütörtökre már elérte a alpok és a kárpátok nagy részét, és a német-lengyel síkságot. így sok helyről jelentettek havazást. egyébként ezeket az óceáni eredetű légtömegeket nyugati, délnyugati szél kíséri. hatására jóval magasabb a hőmérséklet ezeken a helyeken - a hőmérő higany - szála plusz 10 fokig emelkedik - és tíz fokkal magasabb, mint az elmúlt napok átlaga.

a kárpát medencében, így hazánkban is még a csütörtök hajnali órákban mínusz 5-11 fokig hűlt le a levegő. a délelőtti órákban sok helyen felhős, párás volt az idő, a keleti országrészből ködöt jelentettek. a koradélutáni órákban már éreztette hatását a nyugatról áramló enyhe óceáni levegő. hazánk nyugati területein plusz 1-2 fokig emelkedett a hőmérő higanyszála, míg a keleti megyékben változatlanul fagypontra alatti volt a hőmérséklet.

a meteorológiai szolgálat előrejelzése szerint a következő egy-két napban az óceáni levegő elárasztja az egész kárpát medencét, így változó, szeles időre kell számítani. a hét végén és a jövő hét elején is felhős, szeles lesz az időjárás, ismétlődő havazással, havasesővel, esővel. a csapadékhullám után élénk szél is lesz valószínűleg amely később megerősödhet és viharosra fordulhat. hajnalban plusz 1- mínusz 5 fok, napközben 0 - 5 fok között lesz majd a hőmérséklet. így várhatóan a lehullott hó hamar elolvad, s csak a magasabb hegyeket borítja majd vékony hóréteg./mti/

1625/11

- 47 -

M 17¹⁰

bb. 70. az üzemi demokrácia szélesítéséről, a bejelentések és panaszok hatékonyabb elintézéséről tanácskoztak a nehézipari minisztériumban

t sb/tr/il hgy

1973. december 13.

a nehézipari minisztériumban csütörtökön a tárca trösztjeinek vállalatainak megbízottai - elsősorban a panaszügyek intézői - és a szot, valamint az ipari/ági szakszervezetek képviselői munkaértekezleten vitatták meg a dolgozók bejelentéseinek, panaszainak, és javaslatainak körültekintő elintézésével összefüggő feladatokat, az üzemi demokrácia kiszélesítésének tennivalóit.

dr. Kovács Kálmánné a nim bejelentési irodájának vezetője tartott tájékoztatót a minisztériumi tapasztalatokról. többek között rámutatott arra, hogy az utóbbi három évben felvetett észrevételek, javaslatok és panaszok mintegy ötven százaléka volt helytálló így gyors elintézését igényelt. megvalósításuknak és az üzemi demokrácia kiszélesítésének alapvető követelménye, hogy a hasznosítható észrevételek és javaslatok a lehetőséghez mérten minél hamarabb realizálódjanak, de fontos feladat, hogy ne hagyják választ nélkül azokat sem, amelyek különböző okok miatt nem valósulhatnak meg.

az üzemi demokrácia kiszélesítésével összefüggésben az idén több vizsgálatot folytatott a minisztérium szociológiai munkabizottsága, amelynek vezetője, dr. Szandelszky József a tanácskozáson ismertette a felmérések eredményeit és a jövő évi munkaprogramot.

a munkaértekezlet vitájában nagyon sok hasznos javaslatot tettek a felszólalók. a tapasztalatok és a javaslatok alapján a jövő évben már változtatnak a vállalatok minisztériumi beszámoltatásának módszerén és módosítják az üzemi demokrácia fejlesztésében elért eredmények megfigyelésének és értékelésének rendszerét is./mti/

--

bb. 72. rendőrkézen a „kék fény”-es tolvaj

pá/zs/il hgy

1973. december 13.

a lakosság segítségével a keleti pályaudvarra érkező expressz vonaton sikerült elfogni a televízió szendai kék fény adásában lopás miatt körözött botos József 36 éves foglalkozás nélküli, büntetett előéletű, miskolci lakost. előzetes letartóztatásba helyezés mellett indult ellene büntető eljárás./mti/

--

N 16.30/e
17¹⁵

- 48 -

bb. 73. magyar-délvietnami gazdasági megállapodást irtakalá a parlamentben

t gy/tm/zs/11 la

1973. december 13.

csütörtök délután a parlament munkácsy-termében ünnepi külsőségek között magyar-délvietnami gazdasági megállapodást irtak alá. az egyezményt magyar részről Péter János külügyminiszter, vietnami részről Nguyen Thi Binh asszony, a dnff központi bizottságának tagja, külügyminiszter írta alá.

Jelen volt az ünnepi aktusnál Losonczy Pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke, apró Antal, az országgyűlés elnöke és Kállai Gyula, a hnf országos tanácsának elnöke, az mszmp politikai bizottságának tagjai, Cseterki Lajos, a népköztársaság elnöki tanácsának titkára dr. Korom Mihály igazságügyminiszter. ott voltak a tárgyaló magyar delegáció tagjai is.

Jelen volt az egyezmény aláírásánál a dvk hazánkban tartozó küldöttsége, élén dr. Nguyen Huu Thoval, a délvietnami nemzeti felszabadítási front központi bizottsága elnökségének elnökével, a délvietnami köztársaság ideiglenes forradalmi kormánya mellett működő tanácsadó testület elnökével.

a magyar népköztársaság kormánya által a délvietnami köztársaság ideiglenes forradalmi kormányának nyújtandó térítésmentes gazdasági segélyről szóló megállapodás értelmében hazánk erejéhez lehetőségeihez mérten támogatást nyújt dél-vietnamnak az agresszorok ütötte sebek begyógyításához, dél-vietnamnak az agresszorok országépítő munkájához, ahhoz hogy mielőbb helyreállítsák és fejlesszék a délvietnami köztársaság ideiglenes forradalmi kormányának ellenőrzése alatt álló területek gazdaságát.

az aláírás után a két külügyminiszter melegen kezetrázott, majd Losonczy Pál és dr. Nguyen Huu Tho kezét szorított a két tárgyaló küldöttség tagjaival./mti/

--

16.40/11

- 49 -

N 17⁰⁰

bb. 74. akadémiai székfoglaló

i mir/pá/zs/il la

1973. december 13.

bogárdi jános akadémikus a hordalékmozgás korszerű elméleti és gyakorlati kérdései címmel csütörtökön tartotta székfoglaló előadását a magyar tudományos akadémián./mti/

--

bb. 75. ülést tartott az alkoholizmus elleni bizottság

t mir /tr/il la

1973. december 13.

csütörtökön dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter elnöklésével ülést tartott az alkoholizmus elleni országos bizottság. hantos jánosnak, a magyar vöröskereszt főtitkárának előterjesztése alapján megvitatták az alkoholizmus elleni küzdelem 1973. évi eredményeit, valamint az alkoholizmus elleni területi munka irányelveit és a bizottság jövő évi munkatervét./mti/

--

bb. 76. lakó györgy akadémikus a finn-ugor társaság tiszteleti tagja

k mir/pá/zs/il la

1973. december 13.

lakó györgy akadémikust - tudományos munkássága elismeréseként - a finn-ugor társaság decemberi ülésén tiszteleti tagjává választotta. az erről szóló értesítést erkki esaias itkonen finn akadémikus, az mta tiszteleti tagja küldte el lakó györgynek./mti/

--

- 50 -

17.05/8u

NA 1720

embargo : 19.00 óráig

bb. 77. előzetes megállapodás a magyarország és az nszk közötti diplomáciai kapcsolatok felvételéről

tr/zs/il la

1973. december 13.

budapesten csütörtökön folytatódott a magyar népköztársaság és az nszk kormánya képviselőinek tárgyalásai. a konstruktív légkörben lezajlott tárgyalásokon előzetes megállapodás jött létre a két ország közötti diplomáciai kapcsolatok felvételéről és az ezzel összefüggő kérdésekről. az előzetes megállapodást - amelyet a felek kormányaik elé terjesztenek jóváhagyásra, - magyar részről nagy jános külügyminiszterhelyettes, az nszk részéről günther van well külügyminisztériumi főigazgató írta alá csütörtök délután. van well főigazgatót fogadta fehér lajos, a minisztertanács elnökhelyettese és péter jános külügyminiszter./mti/

17.12/-il

--

bb. 78. ülést tartott az országgyűlés honvédelmi bizottsága

t ro/pá/e zs la

1973. december 13.

gergely róbert, az mti tudósítója jelenti:

az országgyűlés honvédelmi bizottsága csütörtökön pap jános elnöklésével ülést tartott a parlamentben. a tanácskozáson amelyen részt vett varga gáborné, az országgyűlés alelnöke, a honvédelmi minisztérium, valamint a belügyminisztérium 1974. évi költségvetésének tervezetét vitatták meg.

czinege lajos vezérezredes, honvédelmi miniszter tájékoztatást adott néhány időszerű, a honvédelemmel összefüggő kérdésről, majd kardos jános vezérőrnagy, a néphadsereg vezérkari főnökének helyettese a honvédelmi minisztérium ez évi munkájáról tartott tájékoztatót, s ismertette az 1974. évi fontosabb költségvetési előirányzatokat. rámutatott, hogy 1973-ban - az előző évekhez hasonlóan - nagy figyelmet fordítottak az állomány életkörülményeinek, szolgálati viszonyainak javítására. az idej fejlesztési kiadásokból biztosították a magyar néphadsereg számára mindazoknak a haditechnikai eszközöknek és anyagoknak a beszerzését, építési beruházásoknak a végrehajtását, amelyeket a hadseregfejlesztési tervek előírtak. tovább javult a magyar néphadsereg ellátottsága korszerű technikai eszközökkel, növekedett harckészültsége, korszerűsödött felszereltsége. külön szólt arról, hogy a sorállomány ételmezési ellátásában is érvényesül a társadalmi méretekben jelentkező törekvés a korszerű, helyes táplálkozásra.

/folyt.köv./
18.00/e

- 51 -

NA 1805

bb. 78. /ülést tartott...folyt./e

a továbbiakban rámutatott: a személyi állomány egészségi helyzete jó, az ételmezési, ruházati és elhelyezési ellátásban bekövetkezett fejlődés az egészségügyi munkát is segíti. részletesen szólt a magyar néphadsereg műszaki-építő csapatairól, melyek az 1973-as szakkiképzési évben is hatékonyan elősegítették a népgazdaság építési feladatainak megvalósítását.

elsőrendű feladatunknak tekintjük - mondotta - a személyi állomány egészségügyi ellátása színvonalának emelését, a gondozó-jellegű ellátás megvalósítását. nagy súlyt fektetnek a gondozás egyik alapelemének, a szűrővizsgálati rendszernek fejlesztésére. e vonatkozásban már megkezdtek és folytatják a vizsgálatokat. beszámolt arról is, hogy az elmúlt időszakban felülvizsgálták a sorállomány életkörülményeinek alakulását. megállapították, az elmúlt évben tett intézkedések hatékonyan szolgálták azt a célt, hogy a sorkatonák életkörülményei együtt fejlődjenek a társadalom szociálpolitikai eredményeivel. a lakossági jövedelmek emelésére elhatározott legutóbbi intézkedések alapján 1974. január 1-től tovább javítják mind a sorállomány, mind családtagjaik szociális körülményeit. kardos jános szólt arról is, hogy a lehetőségekhez mérten igyekeznek enyhíteni a hivatásos állományhoz tartozók lakásgondjain, s az 1974. végéig szóló lakásberuházási programot előreláthatólag teljesíteni fogják.

az 1974-es feladatokról szólva elmondotta, hogy a rendelkezésre álló összegek biztosítják a magyar néphadsereg töretlen tervszerű fejlesztését, a szükséges korszerű haditechnikai eszközöket és anyagokat. célunk továbbra is, hogy a varsói szerződés tagállamainak fegyveres erőivel együttesen készen legyünk szocialista hazánk védelmére -, mondotta befejezésül.

ezután dr. lantos józsef rendőr-ezredes, a belügyminisztérium főcsoportfőnök helyettese adott áttekintést a belügyminisztérium ebben az évben végzett munkájáról, s hozzáfűzte: a bm alapvető feladatai 1974-ben sem változnak; továbbra is legfőbb kötelessége a magyar népköztársaság államhatalmának védelme, a közrend és a közbiztonság erősítése, a határozott fellépés az ország törvényeinek megsértőivel szemben, a törvénytisztelő állampolgárok messzemenő védelme, ügyeik gyors és lelkiismeretes intézése.

/folyt.köv./
18.05/e

- 52 -

M 18°

bb. 78. /ülést tartott...2.folyt./e

elismeréssel állapította meg, hogy a belügyminisztérium, feladatainak végrehajtásában, eddig sem állt egyedül, s a jövőben is mindenkor számít a párt segítségére, a fegyveres erők és testületek összehangolt tevékenységére, a lakosság, a társadalmi szervek támogatására. hozzáfűzte: a belügyminisztérium ebben az évben is megkapta mind a kormánytól, mind az országgyűléstől a feladatainak ellátásához nélkülözhetetlen költségvetési összegeket, és a munka zavartalan végzéséhez a jövő esztendőre is biztosítottak a szükséges anyagi erőforrások.

az ülésen felszólalt czinege lajos vezérezredes, honvédelmi miniszter, bánóczy gyula, bolvári józsefné, gazdasági miniszter, oláh pál, uszta gyula országgyűlési képviselő, jávor ervin, az országos tervehivatal elnökhelyettese és dr. pál antal rendőr-ezredes. a bizottság mindkét tárca költségvetési tervezetét elfogadta és úgy döntött, hogy az országgyűlés legközelebbi ülészakán elfogadásra javasolja. /mti/

...-

bb. 82. ülést tartott az országgyűlés ipari bizottsága

t hi/gg/e zs la

1973. december 13.

halász istván, az mti tudósítója jelenti:

az országgyűlés ipari bizottsága csütörtökön - dr. varga pálné bizottsági titkár elnöklésével - ülést tartott a parlamentben. megvitatta a kohó- és gépipari, a könnyűipari, a munkaügyi és a nehézipari tárca 1974. évi költségvetésének tervezetét. a jövő évi kiadási előirányzatokat madarasi attila pénzügyminisztériumi államtitkár ismertette és egyben összegezte az ipar tevékenységének ezévi várható eredményeit.

az előzetes számítások szerint az ipar termelése az idén - az éves előirányzatot meghaladó ütemben - több mint 6 százalékkal emelkedik. az átlagosnál gyorsabban fejlődik a vegyipar, a villamosenergia ipar és a könnyűipar tevékenysége. az egyes ipari ágazatokon belül azokon a területeken a leggyorsabb a fejlődés, amelyek valamely kiemelt programhoz kapcsolódnak. a bányászatban erőteljesen emelkedett a kőolaj- és földgáz-kitermelés, valamint a bauxitbányászat termelése, ezzel szemben a szénbányászati tevékenység csökkent. a gépiparon belül az átlagosnál nagyobb mértékben nőtt a közuti járműprogram megvalósításában közvetlenül érdekelt vállalatok teljesítménye és a számítástechnikai programot végrehajtó területek tevékenysége.

/folyt.köv./
18.15/e

- 53 -

M 18°

bb. 82. /ülést tartott az országgyűlés...folyt./e

a leggyorsabban fejlődő ágazat a vegyipar. itt a termelés növekedését elsősorban az új beruházások, gyártási módok alkalmazása, valamint a kapacitások jobb kihasználása lendíti előre. új műanyag-termékek, gyógyszerek, növényvédők szerkezetét kezdték meg. jelentősen fokozódtak a könnyűipar belkereskedelmi és export rendelései. az építőanyagipar elsősorban a korszerűbb termékek előállítását fokozta, amelyet a hagyományos építőanyagok iránti kereslet kielégítését változatlanul feladatának tartja.

az export-értékesítés szocialista és tőkés viszonylatban egyaránt meghaladja a tervezettet. a szocialista exporton belül legszámottevőbb a gépkivitel; jelentősen bővül például a közúti járművek, a mezőgazdasági /elsősorban növényvédők, kertészeti/ gépek, számítástechnikai berendezések eladása. a fogyasztási iparcikkek közül a gyógyszerek, gyermekruházati termékek, pamutkonfekciók, kötöttárúk, butorok exportja jelentős.

az 1974. évi költségvetési előirányzatok kialakításánál figyelembe vették az egyes ágazatok termelését és értékesítését befolyásoló főbb tényezőket. a bányászat termelésének alakulását változatlanul a szén-, földgáz- és kőolaj-bányászat határozza meg. ezek fejlődési üteme azonban eltérő. a széntermelés például mérséklődik, a hazai kőolajtermelés színvonala megfelel az eddiginek, viszont erőteljesen növekszik a földgáztermelés, és az átlagot meghaladó fejlődéssel számol a terv a bauxit-, valamint az érc- és ásványbányászatban is. a villamosenergia-igények kielégítésére a dunai hőerőműnél további két, egyenként 215 megawattos blokkot építenek ki a jövő évben.

megkezdődik a termelési profil átalakítása a kormány által kijelölt öt gépipari vállalatnál. a Ganz-mávkomban a vasúti jármű arányának csökkenésével egyidejűleg a liftgyártás fel-futása várható. a csepel autógyárban tovább fokozódik az önjáró autóbusz-fenékvázok termelése. a vörös csillag gépgyár - a magyar vagon- és gépgyár gyáregységeként - a közúti járműfejlesztési programba kapcsolódott be. a hajtómű- és festőberendezések gyárában a sebességváltó gyártás, valamint a festőberendezések előállításának fejlődik majd nagymértékben. a magyar hajó- és darugyárban - a portáldaruk, uszódaruk és folyami hajók fejlesztése mellett - a tengeri hajógyártás fokozatosan megszűnik.

a belföldi piacon a jövő évben is általában kiegyensúlyozott helyzet várható, az igényeket az ideinél alacsonyabb import mellett elégítik ki. a könnyűipar jövő évi terve az ideinél valamivel szerényebb termelésnövekedést irányoz elő. a folyamatban lévő ruházati rekonstrukció üteme kielégítő: 1971-től az előirányzatnak mintegy 85 százaléka valósult meg. a jövő évi terv a rekonstrukció folytatásával, a kötszövő- és bőripar területén új egyedi nagyberuházások indításával számol.
/folyt.köv./
18.22/e

- 54 -

M 180

bb. 82. /ülést tartott az országgyűlés...2.folyt./e

az iparvállalatok várható eredményességét illetően a jövő esztendőre 13 százalékos fejlődést vett figyelembe a költségvetési tervezet. a termelés emelkedése mellett fontos szerepet szán a költséggazdálkodásnak, hiszen a ráfordítások egy százalékos csökkenése az ipari nyereség több mint 8 százalékos növelését tenné lehetővé. hangsúlyozták az ülésen, hogy ha az iparvállalatok ésszerűbben felhasználnák a gazdálkodásban rejlő lehetőségeket, nagyobb figyelmet fordítanak a munka-és üzemszervezés javítására, a fajlagos anyagfelhasználás csökkentésére, a takarékosabb gazdálkodásra, akkor az előirányozottnál nagyobb nyereséget tudnának elérni.

a bizottság a költségvetési tervezetet részletesen megvitatatta, s az érintett tárcák képviselőinek - földi László könnyűipari minisztériumi államtitkárnak, menyhárt László nehézipari miniszterhelyettesnek, dr. Varga Józsefnek, a KGM főosztályvezetőjének, Bánki Pálnak és dr. Biró Lászlónak, a Munkaügyi Minisztérium főosztályvezetőjének, Csernok Attilának, az MNB elnökhelyettesének - hozzászólásai, valamint Madarasi Attila válasza után az előterjesztést elfogadta.

a vitában felszólalt: csapó Ernő, Inokai János, Jazbinsek Vilmos, Karkus Sándor, Kovács Sándor, Ollári István, Radnóti László, Rujsz Lászlóné, Tollár József, Valaska László, Dr. Vida Miklós és Weiszböck Rezsóné képviselő. /mti/

...-

bb. 79. átadták az első girling lengéscsillapítókat

t ni/fk/e ie la

1973. december 13.

csütörtökön az ujbpesti gépelemgyárban átadták az első ezer girling-lengéscsillapítót az Ikarus karosszéria és járműgyár és a csepel autógyár képviselőinek. az ünnepélyes átadáson jelen volt dr. Betlej Sándor kohó- és gépipari miniszterhelyettes és E. David Hopkins, a Girling-Licencet eladó angol cég képviselője is.

a Girling-lengéscsillapítókat eddig Angliából importálták az Ikarus 200-as autóbuszokhoz. a járműprogram keretében az autóbuszgyártás és az alvázgyártás is tovább fejlődik, ezért vásárolták meg a lengéscsillapító licencét. az ujbpesti gépelemgyár még ebben az évben több ezret gyárt, jövőre pedig 40,000-ret. 1975-ben már csaknem százezret készít az üzem, sőt folyamatban vannak az előkészületek olyan gyártókapacitás létrehozására, amellyel az ötödik öt éves tervben ennek a korszerű terméknek a gyártását megkétszerezhetik. /mti/

18.27/e

...-
-55-

M 1825

bb. 80. bővítik a számítástechnikai alkatrészgyártást a kontak-
tában

t ni/fk/e/il La

1973. december 13.

csütörtökön a kontakta alkatrészgyárban a magyar nemzeti bank
képviselőjében Zsuppán József főosztályvezető, a gyár nevében dr.
Tokodi Pál vezérigazgató 232 millió forintos hitelszerződést írt
alá.

a gyár a hitelt a számítógép-alkatrészgyártásintenzív fejlesztésére fordítja. százhusz millió forintot költenek gépekre és technológiákra 80 millióval növelik forgófaalapjukat, 16 millió forintot fordítanak építkezésre és ugyanannyit rekonstrukcióra. a kontakta már korábban kapott 26 millió forintot az országos műszaki fejlesztési bizottságtól gép- és licencvásárlásra. az ebből az összegből vásárolt első gépek kanadából és nyugatnémetországból a napokban megérkeztek a gyárba./mti/

--

bb. 81. a gárdonyi géza társaság közgyűlése

vid fm/il La

1973. december 13.

a gárdonyi géza társaság csütörtökön Egerben megtartotta 1973. évi rendes közgyűlését.

Dr. Nagy Sándor elnök beszámolt a tudományos társaság egy éves munkájáról és ismertette a jövő év programját. elmondta, hogy a gárdonyi géza társaság egy évvel ezelőtt jött létre az egri, illetve a heves megyei tudományos és művészeti élet művelőinek pártolójának kezdeményezésére. a tudományos társaság már az első évben bizonyította létjogosultságát; törekvéseivel eredményeivel fontos szellemi bázis lett Eger kulturális életének a város gazdag hagyományainak méltó folytatójává vált.

a társulat öt kiemelt rendezvénye, számos felolvasó estje nemcsak a tagokat mozgósította, hanem a város és a környék tudósainak, szimpatizánsainak érdeklődését is felkeltette. a felolvasó ülések megrendezésével lehetőséget adtak a különböző tudományterületeken dolgozó szakembereknek, kutatóknak, műhelyproblémáik fel-tárására, tudományos eredményeik ismertetésére.

/folyt.köv./

- 56 -

N-1840

bb. 81./ a gárdonyi folyt./ il

a társulat egyes rendezvényeit országos, sőt nemzetközi érdeklődés kísérte. a „táj és ember” témakörben - a mátra fejlődésének elemzésével - úttörő jellegű tudományos eredményeket tártak fel. feltűnést keltett a társulatnak az a rendezvénye is, amelyen az egri vár 1552-es védelmével kapcsolatos eddig ismeretlen tudományos értékű adatokat hoztak nyilvánosságra.

sikerrel szervezte meg a gárdonyi géza társaság a névadó halálának évfordulójával kapcsolatos országos prózamondó és ki-ejtési versenyt, s ezenkívül két kiadvány megjelentetését is magára vállalta.

a társaság jövő évi programja szerint bővíteni kívánja so-rait a társadalomtudomány különböző területein dolgozó kutatókkal, ugyanakkor az elsődleges feladatok között szerepelteti a társadalompolitikai kérdésekkel foglalkozó párt és kormányha-tározatok végrehajtását a közoktatás, a művészetelmélet valamint a tudományos ismeretterjesztés területén. tovább folytatják heves megye gazdag, fejlődő arculatának tudományos elemzését is./mti/

--

bb. 83. ndk-beli szállítók és magyar felhasználók találkozása

gg/ie/il La

1973. december 13.

a magyar kereskedelmi kamara ndk tagozata külföldi gyártó és belföldi felhasználók között csütörtökön első ízben rendezett közvetlen megbeszélést a kamara székházában. a hallei nyomdafesték és bőrfestékgyár munkatársai előadásokon ismertették gyáruk készítményeinek felhasználási technikáját. magyar nyomdák és grafikai vállalatok, valamint a papíripar szakembereivel./mti/

--

bb. 84. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13 órától 18 óráig

il La

43. átadta megbízólevelét a bengladesi nagykövet

44. időjárásjelentés

45. akadémiai kiadó sajtótájékoztatója

/folyt.köv./

- 57 -

N-1845

bb. 84. a belföldi szerkesztőség folyt./ il

46. hazaérkezett az ndkból a hnf küldöttsége
47. kiskörut kecskeméten
48. kecskeméti magnók
49. a vasutas szakszervezet kv ülése
50. az élelmiszeripar hazai ujdonsága
51. sajtótájékoztató a divsz budapesti székházában
52. orosz nyelvtanfolyok borsodban
53. véget ért az ergonomiai konferencia
54. luca nap
55. édosz javaslat
56. mezőgazdasági szakfilmek
57. piért sajtótájékoztató
58. aranyvasárnap nyitvatartás
59. somogyi fiatalok
60. kórusok tanácsának fejei megyei szervezete
61. zsufa mátyás kiáll.
62. angyalföldi képzőművészek tárlata
63. népesedéspolitikai tanácskozás szombathelyen
64. fejei m. szmt ülése
65. tudományos ülés az akadémiaán
66. dr. heiczman jános bakuba utazott
67. a csongrád megyei szmt ülése
68. eszék-pécs testvérváros
69. biszku béla látogatása baranyában
70. tanácskozás a nim-ben
71. szeles csapadékos idő
72. rendőrkézen a „kék fény”, -es tolvaj
73. magyar délvietnami gazdasági megállapodás
74. akadémiai székfoglaló
75. az alkoholizmus elleni bizottság ülése
76. lakó györgy
77. magyar-nszk megállapodás
78. az országgyűlés honvédelmi bizottságának ülése
79. girling lengéscsillapítók
80. kontakta
81. a gárdonyi géza társaság közgyűlése
82. az országgyűlés ipari biz. ülése
83. nszk-beli szállító
84. hírjegyzék

--

- 58 -

N 1905

bb. 85. elhunyt csizmarek mátyás

i ro/gg/zs/il la

1973. december 13.

életének 66. évében elhunyt csizmarek mátyás, az ismert vigjátékiró. temetése december 20-án 11 órakor lesz a farkasréti temetőben.

x x x x

alkotásaiban érzékenyen reagált korának eseményeire, közkedvelt vigjátékainak témáját mindig a jelenből, a napi életből merítette. számos művét mutatták be a színházak: a borju című zenés vigjátékát, s bujócska című vigjátékát 1954-ben, a balkezes bajnok és a bukfenc című zenés bohózatát 1955-ben tüzték műsorra. sokakat nevettegetett meg érdeklázasság című, 1959-es zenés vigjátéka, s ugyanebben a műfajban - boross elemér ötlete nyomán - írta a narancshéj című művét. vonzotta a film világa is: egy autóbusz nem áll meg /1961/, és nem élünk kolostorban /1962/ címmel írt filmforgatókönyvet./mti/

--

bb. 86. az arab köztársaságok szövetsége szövetségi népgyűlésének

tr/zs/il la

1973. december 13.

hazánkban tartozkodo küldöttségét, amelyet mohamed abd el shahin, a szövetségi népgyűlés elnökhelyettese vezet, csütörtök délután fogadta puja frigyos külügyminisztériumi államtitkár és dr. molnár béla, a hazafias népfrent országos tanácsának titkára.

cseterki lajos a népköztársaság elnöki tanácsának titkára szintén fogadta a küldöttséget.

a találkozókon szívélyes baráti légkörben eszmecserét folytattak a közel-keleti helyzetről./mti/

--

- 59 -

N 1910

bb. 87. időjárásjelentés

tr/e la

1973. december 13.

a meteorológiai intézet jelenti december 13-án, csütörtökön este:

havazás, havaseső, eső

várható időjárás péntek estig:

nyugat felől megnövekvő felhőzet, sokfelé, elsősorban a dunántulon, majd az ország többi részében is havazás, havaseső, később eső. megélénkülő, időnként megerősödő délnyugati, nyugati, napközben a dunántulon helyenként viharossá fokozódó és északnyugatra forduló szél. a nappali felmelegedés erősödik. várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 0, plusz 5 fok között. /mt1/

...-

bb. 88. nguyen thi binh asszony sajtóértekezlete

t -don-pr/gg/e zs la

1973. december 13.

nagy érdeklődéssel kísért nemzetközi sajtókonferenciát tartott csütörtökön délután a külügyminisztérium dísz-téri vendégházában nguyen thi binh asszony, a dél-vietnami nemzeti felszabadítási front központi bizottságának tagja, a dél-vietnami köztársaság külügyminisztere. a sajtóértekezletet dr. várkonyi péter államtitkár, a minisztertanács tájékoztatói hivatalának elnöke nyitotta meg.

nguyen thi binh asszony előljáróban a dél-vietnami helyzetet ismertette. elmondotta, hogy - jóllehet az amerikai egyesült államok már súlyos vereséget szenvedett, s ki kellett vonnia csapatait dél-vietnamból - az usa és a saigoni adminisztráció tovább folytatja eszkalációját, megsérti és szabotálja a párizsi megállapodásokat. a dél-vietnamban törvénytelenül hátrahagyott, polgári ruhába öltöztetett amerikai katonák száma az elmúlt tíz hónap alatt csaknem 25 000-re emelkedett. a thieu-rendszer légiereje a dél-vietnami köztársaság, az ideiglenes forradalmi kormány területein lévő járási székhelyeket, falvakat, iskolákat támadja, az elmúlt tíz hónap alatt nem volt még olyan nap, amikor megtartotta volna a tüzzszünetet. több mint 200 000 politikai foglyot máig sem bocsátottak szabadon, s börtön fenyegeti a „veszélyesnek”, tartott hazafias érzelmű embereket.

/folyt.köv./
19.15/e

- 60 -

M 194

bb. 88. /nguyen thi binh...1.folyt./e

rendőrségi akciókkal terrorizálják a saigoni adminisztráció által ideiglenesen ellenőrzött területek lakosságát, bebörtönzik a demokratikus szabadságjogokért küzdőket, jóllehet ezeket a jogokat a párizsi megállapodások is biztosították. a párizsi megállapodások aláírása a vietnami nép, a szabadságszerető népek közös győzelme volt. a dél-vietnami köztársaság ideiglenes forradalmi kormányának ~~katonái~~ álláspontja: a párizsi egyezményeket következetesen tiszteletben kell tartani, szigorúan végre kell hajtani. elszánt harcot folytatunk azért - húzta alá binh asszony -, hogy így cselekedjék az amerikai kormány és a saigoni adminisztráció is. a párizsi egyezmények megszegése miatt az amerikai kormányra, a saigoni adminisztrációra hárul minden felelősség. a helyzet normalizálásához csak egyetlen út vezet: a béke megteremtésére és megszilárdítására vonatkozó párizsi megállapodások megtartása. az amerikaiaknak fel kell hagyniuk a párizsi megállapodásokat sértő, szabotáló akcióikkal, fel kell számolniuk katonai elkötelezettségüket, fel kell hagyniuk a dél-vietnam belügyeibe való beavatkozással, ki kell vonniuk törvénytelenül hátrahagyott, polgári ruhával álcázott katonai táncsádákat. lehetővé kell tenni, hogy a dél-vietnami nép külföldi beavatkozás nélkül gyakorolja tényleges önrendelkezési jogát. haladéktalanul érvényt kell szerezni a tüzzszünetnek, meg kell szüntetni a felszabadított területek bombázását, pusztítását. vietnam népet a béke, a függetlenség, a demokrácia, a nemzeti megbékélés és az egyetértés vágya hatja át.

népünk harca - emelte ki a dvk külügyminisztere -, az új helyzetben bonyolult és nehéz. szilárdan hisszük azonban, hogy a dél-vietnami nemzeti felszabadítási front és a dél-vietnami köztársaság ideiglenes forradalmi kormánya helyes úton jár, népünk igazságos ügye - a szocialista országok, köztük a magyar népköztársaság, minden béke- és szabadságszerető nép rokonszenvével, támogatásával - győzni fog.

az újságírók kérdéseire válaszolva a miniszterasszony kitért arra, hogy a dnff és a difk tekintélye országon belül, de nemzetközi téren is napról-napra fokozódik, hiszen dél-vietnamban ők tartják magasra a függetlenség, a szabadság, a demokrácia és a nemzeti egyetértés zászlaját. dél-vietnam lakosságának különböző rétegeiben mind több hiva van az ideiglenes forradalmi kormánynak.

/folyt.köv./
20.05/e

- 61 -

M 2010

bb. 88. /nguyen thi binh...2.folyt./e

kormányunkat már eddig csaknem 40 ország ismerte el, s nagy sikernek tekintjük azt a tényt, hogy a közelmúltban algériában, az el nem kötelezett országok tanácskozásán - amelyen a harmadik világ több mint 80 állama vett részt - kormányunkat tekintették a dél-vietnami nép igazi képviselőjének.

a dél-vietnami köztársaság ideiglenes forradalmi kormánya természetesen arra törekszik, hogy elfoglalhassa az őt megillető helyét a különböző nemzetközi szervezetekben, s - megfigyelőként - részt vegyen az egyesült nemzetek szervezetének munkájában. elfogadhatatlannak tartjuk - mondotta -, hogy amikor a saigoni adminisztráció megfigyelője ott van az enszben, a párizsi megállapodásokban is elismert kormányunk ezt a státuszt mindezeidig nem kapta meg.

a magyar távirati iroda munkatársainak kérésére - értékelje a küldöttség magyarországi tárgyalásait, összegezze benyomásait, tapasztalatait - binh asszony a következőket mondotta:

- a magyar népköztársaságban tett hivatalos baráti látogatásunk igen eredményes volt. utunk politikai jelentőségének tartom, hogy a magyar kormány ismételten támogatásáról biztosította a dél-vietnami köztársaság ideiglenes forradalmi kormányát. ez a támogatás anyagi téren is megnyilvánul: gazdasági megállapodást irtunk alá arról, hogy a magyar népköztársaság erejéhez, lehetőségeihez mérten hozzájárul a háboru okozta sebek begyógyításához, országunk békés fejlődéséhez, a békés építőmunkához. meggyőződésünk, hogy ez a látogatás tovább erősítette a két nép barátságát, azt a szolidaritást, amely számunkra igen nagy ösztönzést jelent. küldöttségünk népünk őszinte köszönetét hozta, hiszen a magyar nép mellettünk volt harcunk nehéz éveiben, osztozott fájdalmunkban, örömeinkben; s tudjuk, hogy mellettünk áll az újjáépítés, a békés jövő formálásának időszakában is.

a sajtóértekezlet dr. várkonyi péter zárszavával ért véget. /mti/

...-

20.13/e

- 62 -

1
NA 2025

bb.89. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 18.00 órától zárásig

la/e

1973. december 13.

85. elhunyt csizmarek mátyás
86. arab delegáció puja frigyese
87. időjárásjelentés
88. binh asszony sajtóértekezlete
89. hírjegyzék
/mti/

...-

- v e g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: halasi györgy
szerkesztette: koncz antal
Lakatos erzsébet

21.00/e

- 63 -

NA 210